

13

12. ledna 2007

ROČNÍK 16

V ČÍSLE:

V Biocentru PřF UP je konfokální mikroskop: k čemu? • MedVěd a STM-Morava přispějí k popularizaci vědy a výzkumu v exaktních oborech • Na aktuální téma: nově přijaté projekty GA ČR • Rozhovor o česko-francouzské spolupráci na UP

Na přelomu roku se v redakci Žurnálu UP již tradičně sešlo mnoho milých vánočních a novoročních pozdravů. Prostřednictvím některých z nich si ještě jednou můžeme vzájemně popřát, abychom měli čerstvě za sebou „Fortunatissimus anni novi ingressus! – Nejšťastnější příchod nového roku!“, jak zní novoroční přání P. Jakuba Stessla, S.J., v pořadí 37. rektora koleje a univerzity Tovaryšstva Ježíšova v Olomouci (viz fragment uprostřed).

-red- ▶

SLOVO MÁ...

K úkolům, které UP čekají v roce 2007

Přelom kalendářních roků je příležitostí k bilancování i k úvahám, co přinese nadcházející rok. Tento příspěvek je malým zamyšlením nad částí problémů, které nás letos čekají.

Je skutečností, že počet studentů zapsaných ke studiu na UP se blíží magické hranici 20 tisíc. Prostorové kapacity objektů UP a intelektuální kapacity našich akademických pracovníků jsou využity na maximum. A to je jistě padný důvod zvažovat, jak dál.

Univerzitní vzdělávání v ČR prochází fází přechodu z elitního Humboldtovského vzdělávání na vzdělávání masové, které má být v brzké budoucnosti nabuzeno asi 50 % populace. Je přitom zřetelné, že realizace tohoto vzdělávání v magisterských programech by nutně vedla ke snižování jeho úrovně a zároveň k neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků na studium méně kvalitních studentů. Nabízí se cesta zvyšování nabídky méně teoreticky náročných bakalářských programů a programů celoživotního vzdělávání. Tyto programy s ohledem na jejich poslání by měly být orientovány na přípravu absolventů na práci požadovaná povolání, měla by tedy být spíše profesionální než vysoce odbornou přípravou.

Nacházíme se v situaci, kdy je třeba se rozhodnout. Chceme jít cestou zvýšené nabídky bakalářských programů (vždyť studenti „přinášejí peníze“, můžeme více vycházet vstříc požadavkům regionu na kvalifikovanou pracovní sílu a získávat odtud další finanční prostředky atd.), nebo setrváme na pozici víceméně elitního univerzitního učiliště a výchovu profesních bakalářů přenecháme jiným? Rozhodně bychom neměli rezignovat na ambici být silně profilovanou

Dokončení na str. 10

Olomoucká univerzita získala další Centrum základního výzkumu a dva nové výzkumné záměry

■ Výsledky veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji na projekty programu LC – Centra základního výzkumu – s počátkem řešení v roce 2007, které v závěru prosince oznámilo MŠMT, znamenají pro olomouckou univerzitu výrazný úspěch: z celkem 57 projektů doporučených odborným poradním orgánem ministerstva, bylo rozhodnuto o finanční podpoře těch návrhů, které se umístily v pořadí na 1. až 4. místě. Mezi nimi, na třetím místě, je i projekt Centra nádorové proteomiky, jehož hlavním řešitelem je MUDr. M. Hajdúch, Ph.D., z Dětské kliniky LF UP a FNO. Centrum je společným projektem spolupráce dalších špičkových vědeckých pracovišť – Mikrobiologického ústavu AV ČR a Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR.

Program podpory výzkumu a vývoje – Centra základního výzkumu (LC) je rezortním programem MŠMT a jeho cílem je podpořit spolupráci špičkových vědeckých pracovišť v České republice tak, aby byla zvýšena jejich konkurenceschopnost v Evropském výzkumném prostoru, a přispět k výchově mladých odborníků. Podpora projektů je určena pro konkrétní vzájemnou spolupráci účastníků sdružených v centru ve výzkumu a současně pro jejich konkrétní společnou spolupráci se zahraničními pracovišti.

Smlouva na řešení projektů bude však uzavřena pouze v případě, že rozpis rozpočtu pro výzkum a vývoj ministerstva bude odpovídat předpokladu a pro program LC – Centra základního výzkumu bude vyčleněno předpokládaných 50 mil. Kč.

(Další informace včetně tabulky výsledků viz <http://www.msmt.cz/modules/marwell/index.php?article=190331>.)

UP uspěla také se dvěma novými výzkumnými záměry: MŠMT bylo předloženo

celkem 162 návrhů výzkumných záměrů s termínem zahájení od 1. 1. 2007 s požadavkem na institucionální podporu v celkové výši 2 180 069 tis. Kč. Podle informací MŠMT bylo po vyloučení 12 z nich zbývajících 150 podrobeno hodnocení, mezi nimi i celkem jedenáct návrhů podaných pracovišti UP.

V hodnocení uspěly dva návrhy z UP, a to výzkumný záměr s názvem *Nové možnosti diagnostiky a imunomodulace u infekčních onemocnění a imunopatologických stavů*, s předpokládanou výší podpory 27 718 tis. Kč, jehož hlavním řešitelem je prof. E. Weigl, CSc., přednosta Ústavu imunologie LF UP a prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP; a výzkumný záměr *Morava a svět: Umění v otevřeném multikulturním prostoru* s předpokládanou výší podpory 7 558 tis. Kč, jehož hlavním řešitelem je prof. L. Daniel, Ph.D., vedoucí Katedry dějin umění a proděkan FF UP pro vědu.

Dokončení na str. 10

Rektor UP a děkan Filozofické fakulty UP si vás dovolují pozvat na **slavnostní zasedání Vědecké rady UP a Vědecké rady Filozofické fakulty UP** konané u příležitosti

udělení čestného doktorátu doc. PhDr. et JUDr. Augustinu Palátovi, CSc., a prof. Valeriji Michajlovičovi Mokienkovi, DrSc.

Slavnostní zasedání se koná ve středu **17. 1. 2007 v 11 hodin v Arcibiskupském paláci** (Biskupské náměstí, Olomouc).

Ocenění olomouckého chirurga

■ Onemocnění tlustého střeva a konečníku jsou dnes jednou z nejčastějších diagnóz na všech chirurgických pracovištích. Zejména ve výskytu zhoubných nádorů tlustého střeva a konečníku drží ve světě Česká republika smutné prvenství. Je proto pochopitelné, že se na tuto oblast onkochirurgie (chirurgie zhoubných nádorů) soustřeďuje maximální pozornost jak v denní péči o tyto nemocné, tak v oblasti vědeckovýzkumné práce.

Vedoucím představitel tohoto úseku chirurgie je ve Fakultní nemocnici Olomouc již řadu let **doc. K. Vysloužil, CSc.** V posledních pěti letech vede na zdejší II. chirurgické klinice tým pracovníků zabývajících se touto problematikou. Od roku 2004 řeší naše pracoviště (M. Duda, K. Vysloužil, P. Skalický, I. Klementa, L. Starý, M. Hajduch) významný pětiletý výzkumný projekt IGA MZ ČR – „Význam minimální reziduální nádorové choroby u kolorektálního karcinomu“, kde klinický tým spolupracuje s molekulárními biologii. Ročně operujeme na II. chirurgické klinice v Olomouci více jak 450 nemocných s různými chorobami tlustého střeva a konečníku a z toho asi 200 pacientů pro zhoubnou onemocnění. Nejčastěji se tyto nádory vyskytují v oblasti rekta.

Právě této problematice věnoval doc. K. Vysloužil, CSc., monografii *Komplexní léčba nádorů rekta*, kterou v roce 2005 vydalo nakladatelství Grada v Praze. Kniha vzbudila pozornost u odborné veřejnosti, a je proto i logickým důsledkem kvality této práce, že se jí dostalo i zasluženého ocenění.

Monografie obdržela Čestné uznání rektora UP v listopadu 2006 a Česká chirurgická společnost udělila této monografii Maydlovu cenu za vědeckou monografii za rok 2005.

Nemůže být větším potěšením pro vedoucího pracoviště, než za dlouholetou povětivou a obětavou práci poděkovat a k dosaženému úspěchu blahopřát.

*Prof. M. Duda, DrSc.,
II. chirurgická klinika FNO a LF UP*

Festival Opera Schratzenbach 2006: Zrození diamantu

■ Operou *La Nascita del Diamante* J. H. von Wilderera (asi 1671–1724) vyvrcholil 8. 12. 2006 v Atriu Uměleckého centra UP festival *Opera Schratzenbach 2006*. Festival pořádaný Katedrou hudební výchovy PdF UP ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc představil mj. několik oper současných autorů T. Hanzlíka a V. Zouhara a unikátní recitál světové pěvkyně Soni Červené.

Opera *La Nascita del Diamante*, která byla zkomponována k narozeninám kurfiřta J. Wilhelma na základě objednávky jeho snoubenky, je napsána v dobovém italském stylu s nápadnými francouzskými vlivy. Zaře dvora Ludvíka XIV. je zde cítit i v textové složce. Hudba přináší defilé nádherných melodií, ale ani afektované recitativy nejsou z hudebního hlediska stagnací. Árie Feba a Zefira s množstvím virtuózních koloratur (nepřerušené až 7 taktů) jsou tím nejobtížnějším, co bylo na konci 17. století pro kastráty napsáno. Závěrečný balet (Entree, Sarabande, Menuet) je psán jinou rukou. Ve Wildererových operách byla hudba nezávislých orchestrálních částí zpravidla komponována dvorním hudebníkem G. A. Kraftem. Provedení opery zahájila *Ouvertura g moll* J. H. Romana (1694–1758).

Alegorický děj opery nás přivádí mezi přírodní živly – Febo (pán slunce), Zefiro (pán větrů) a paní země Berecintia, představuje jejich věčný svár i usmíření, nechybí „zrození diamantu“, jímž má být král-oslavec. Sólisty doplňuje komická šestice okřídlených hudebníků, kteří jsou zde pojeti jako mouchy a brouci. Sólové role předvedli sopránistky M. Večeřová (Febo) a A. Jelínková (Berecintia) a kontratenorista J. Mikušek (Zefiro), v roli okřídlených hudebníků jsme pak viděli studenty Katedry hudební výchovy PdF E. Radostovou, V. Pacíkovou, L. Schallenbergerovou, P. Mašku a dále J. Synkovou a J. Ondřejku. Orchestr složený z hudebníků souborů Ensemble Damian a Musica Figuralis a studentů od cembala fidil M. Čermák. Již tradičně nádherné kostýmy a scéna jsou dílem V. Johnové, režie se ujal T. Hanzlík. Celé představení se konalo v rámci grantového projektu *Aplikace hudebně-teoretických a praktických disciplín 18. století v analytických a tvůrčích činnostech studentů VŠ*.

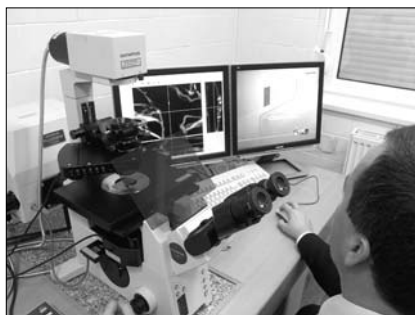

T. Hanzlík, G. Coufalová, foto archiv festivalu

V Biocentru PŘF UP je konfokální mikroskop: k čemu?

■ Špičkový přístroj firmy Olympus – invertovaný fluorescenční mikroskop Olympus IX 81, zakoupený za pět milionů korun z prostředků výzkumného záměru *Variabilita složek a interakcí v rostlinném patosystému a vliv faktorů prostředí na jejich projev* prof. A. Lebedy, DrSc., a jeho skupiny, byl v prosinci 2006 instalován v nové speciální laboratoři v areálu Biocentru PŘF UP v Olomouci-Holici jako jediný na střední a severní Moravě. Bude sloužit pracovníkům Přírodovědecké a Lékařské fakulty k biologickému a medicínskému výzkumu. Na stole zabere místo asi jako standardní počítač, umí však něco opravdu podivuhodného a jedinečného. Princip jeho fungování spočívá v tom, že změnou zaostření „krájí“ objekt (buňku) od povrchu ke spodní části na velmi tenké optické řezy a rozliší, zvětší a zobrazí, co se v nich nalézá. Ze série těchto plošných obrazů přístroj sestaví trojrozměrný obraz objektu. Ten je vysoce informativní pro studium prostorového uspořádání vnitřních složek objektu. Uplatní se zejména při hledání strukturálních a funkčních znaků patologických a normálních stavů buněk a tkání.

Představme si buňku – lidskou, zvířecí nebo rostlinnou. Měří deset, dvacet tisíc milimetrů a má svůj soukromý vesmír – bohatou vnitřní architekturu s tisíci strukturami různých tvarů, velikostí a funkcí. Od vláknitých a zrnitých organel, jádra, chromozomů po makromolekuly a molekulové komplexy. Konfokální laserový mikroskop zobrazí jejich tvar a rozmístění v prostoru uvnitř buňky i na jejím povrchu s vysokou rozlišovací schopností. Je vybaven softwarem pro 3D zobrazení a obrazovou analýzu. Umožňuje obrazem pohybovat, otáčet, zvětšovat nebo zmenšovat jeho části a – což je obzvláště vědecky cenné – provádět v něm analytická a statistická měření. Člověk má pocit, že on sám je jakoby uvnitř buňky, rozhlíží se a s obdivem hledí podle libosti nahoru, dolů nebo do stran a nevychází z úžasu nad krásou a účelností okolního

mikrověsta. Především zelené zářících mikrotubulů vidí velké, modře svítící jádro a z temného pozadí stříbrně problemskují obrysy plazmatické membrány (v metodě nepřímé imunofluorescence). Detekční systém mikroskopu s vysokou citlivostí minimalizuje poškození buněk a je ideální v jejich pozorování za živa.

Přístroj nabízí možnost přestavby a doplňky pro speciální účely. Molekulární biologové ocení modul pro automatický záznam chování a chování pohybu uvnitř buněk v reálném čase. Hitem je pozorování interakcí mezi molekulami, stopováním genových produktů – bílkovin a jejich činnosti v buňce nebo transportu přes buněčnou membránu. Co kdysi prováděl prof. J. Calábek svými úžasnými filmy o pohybech rostlin (a získal mj. cenu AFO), a o to se snaží

„konfokální“ v mikroskopické dimenzi zviditelněním molekulové mašinérie uvnitř buněk. Umožňuje tak vstup do zatím neúplně prozkoumaných oblastí a otevírá cestu k objevům. Krásnější vánoční dárek naše univerzita snad ani dostat nemohla.

Předpokládá se, že na Katedře botaniky PŘF UP vbrzku vznikne referenční laboratoř firmy Olympus výhodná pro obě strany.

-mh-, -red-, foto -tj-

Ze zasedání Vědecké rady UP

■ Vědecká rada UP na svém jednání 4. 12. 2006 ve svých přijatých usneseních schválila návrh na jmenování **doc. J. Ehrmanna, Ph.D., profesorem pro obor Patologie**, návrh na jmenování **doc. M. Bednáře, CSc., profesorem pro obor Filozofie** a návrh na jmenování **doc. T. Polívky, Ph.D., profesorem pro obor Biofyzika**. Všechny schválené návrhy budou postoupeny MŠMT ČR k dalšímu řízení.

Vědecká rada UP dále schválila složení Kolegia oboru Psychologie a složení Kolegia oboru Politologie–Sociologie; přijata byla rovněž změna ve složení Kolegia oboru Lékařství, v němž doc. J. Marečková, Ph.D., nahradí Mgr. L. Špirudovou. Vědecká rada UP schválila také navrženého člena doc. P. Marečka, Th.D., do Kolegia oboru Teologie a vzala na vědomí nového předsedu Kolegia oboru Tělesné kultury, kina- antropologie a sportu doc. D. Tomajka, CSc.

Vědecká rada UP schválila žádosti o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru Politologie, žádosti o reakreditaci 21 oborů Lékařské fakulty pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem a žádost o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru Kina- antropologie. Schválené žádosti budou postoupeny akreditační komisi MŠMT k dalšímu řízení.

Vědecká rada UP doporučila Vědeckým radám všech fakult, aby se zabývaly záležitostmi kvalifikačního růstu a struktury svých akademických zaměstnanců s ohledem na udržení příslušných akreditací.

-red-

České hlavy z Olomouce

■ V relaci *České hlavy* na 1. programu České televize 27. 12. informovali prof. M. Strnad a doc. J. Doležal z Přírodovědecké fakulty UP a Ústavu experimentální botaniky AV ČR o výsledku svého výzkumu *rostlinných hormonů – cytokininů*. Na bázi těchto růstových regulátorů vyvinuli ve spolupráci s vědci v Dánsku prostředek proti stárnutí lidské kůže. Výsledek chráněným mezinárodním patentem je realizován ve výrobě americkou firmou. Další tři deriváty této látky jsou v klinickém zkoušení.

-mh-

MedVěd a STM-Morava přispějí k popularizaci vědy a výzkumu v exaktních oborech

■ Přírodovědecká fakulta UP chce dokázat, že fyzika, matematika a chemie jsou disciplíny zábavné. Zvrátit nepříznivý trend nízkého zájmu o exaktní vědy se pokusí prostřednictvím projektů *MedVěd* (Mediální zdůraznění potřeb a perspektiv studia exaktních oborů) a *STM-Morava* (Výzkum nových metod soutěží tvořivosti mládeže zaměřených na motivaci pro vědecko-výzkumnou činnost v oblasti přírodních věd, obzvláště v oborech matematických, fyzikálních a chemických). Do konce roku 2008 by tak plánované aktivity, jež projekty zastřešují, měly především prokázat, že uvedené obory nabízejí perspektivní pracovní uplatnění. *Absolventi středních škol dávají stále přednost humanitním oborům, přitom přírodní vědy*

Mezinárodní konference o vztahu jednoty a mnohosti

■ Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty při CMTF UP a Katedra filozofie FF UP uspořádaly ve dnech 6.–8. 12. 2006 mezinárodní konferenci *Jednota a mnohost*, jíž se účastnili filozofové, teologové a historikové z České republiky, Slovenska,

Německa a Itálie. Z Karlovy univerzity se účastnil konference např. filozof prof. S. Sousedík a dr. A. Havlíček, z teologů prof. J. Trojan, z Univerzity v Bamberku (SRN) prof. H. Beck a prof. E. Schadel, z Říma prof. H. Seidl (Lateran University) a z Trnavské univerzity přední slovenský křesťanský filozof prof. J. Letz. Konference se konala u příležitosti 80. narozenin doc. K. Flosse, který na ní přednesl stěžejní referát *Jednota a mnohost jako idea, osud a úkol*. Ve dvaceti pěti referátech bylo dané téma pojednáno jak z hlediska dějin a současného stavu evropského myšlení, tak i z pohledu religionistického, kulturologického, jakož i z pozice dějin a teorie vědy (resp. fyziky).

Pojetí vztahu jednoty a mnohosti úzce souvisí s problematikou plurality, a to nejen plurality v oblasti myšlení, ale i ve sféře sociální a politické. Z jednání konference vyplynulo, že v současných duchovních zápasech je třeba odmítnout jak každé totalitní pojetí jednoty, tak i k společenské atomizaci směřující bezbřehou mnohost a že je třeba hledat nové formy jednoty v mnohosti a mnohosti v jednotě.

Mgr. E. Pobežalová, Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty, CMTF UP, foto PhDr. Jozef Matula, Ph.D.

Bývalý premiér M. Zeman opět debatoval se studenty UP

■ Téměř přesně po roce besedoval Ing. M. Zeman, český premiér, se studenty olomoucké univerzity. Stejně jako loni, i letos byl zájem pouštět se do diskuse, polemizovat či pouze ptát se z řad akademické i neakademické obce velký. *Přijel jsem především proto, abych představil svou druhou knihu „Vzestup a pád“*, sdělil 14. 12. k účastníkům v již tradičně zcela zaplněné aule FF UP. Jak dále bývalý premiér uvedl, obě svá díla (*Jak jsem se mylil v politice*, *Vzestup a pád*) napsal hlavně proto, že ho popuzovaly a popuzují autobiografie těch politiků, jež se stále chválí. *Já píšu také o svých*

korupce, klientelismu, střetu moci a osobních zájmů.

-map-, foto -tj-

jsou velmi perspektivní z hlediska profesního uplatnění“, komentoval situaci prof. J. Ševčík, děkan PFF UP a dodal: *Jsem velmi rád, že MŠMT ČR dokázalo najít finanční prostředky, aby tuto iniciativu podpořilo*. V rámci Národního programu výzkumu II oba projekty získaly celkem 45 milionů korun.

Projekt *MedVěd* by měl zprostředkovat dialog mezi vědci a veřejností. *Právě veřejnosti bychom rádi představili vědecká pracoviště Olomouckého kraje, především Přírodovědecké fakulty, sdělil koordinátor projektu M. Smolka z PFF UP a dále dodal, že povědomí o shora uvedených oborech žáků základních a středních škol zmapuje komplexní sociologický výzkum, do něhož budou zapojeny desítky vzdělávacích zařízení v Olomouckém kraji. Po dvou letech znovu prověříme, zda se motivaci ke studiu zmiňovaných oborů daří měnit. Zjistíme také, jak se zvýšila intenzita a úroveň mediálních sdělení o přírodních vědách, doplnil dále M. Smolka. Aktivity, k nimž zčásti bude patřit i AFO 2007, rozmanité akce mladých deburjářů či rozhovory s představiteli české vědy, by podle něj měly pomoci k překonání komunikační bariéry mezi vědeckými a výzkumnými pracovišti na jedné straně a médií na straně druhé. Touto problematikou se v naší zemi zamýšlené šíří v ČR dosud nikdo nezabýval, dodal.*

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UP pracují přírodovědci i na projektu *STM-Morava*, jenž je známý také pod názvem *Věda v přímém přenosu*. *Tento projekt přichází s výzkumem a vývojem nových metod realizace soutěží tvořivosti mládeže a zahrnuje v sobě několik různých tematických zaměřených podprojektů – věda je zábava, turnaj měst, věda v éteru s využitím internetu a další*, řekla koordinátorka projektu Mgr. R. Menzelová. Veškeré aktivity soustředěné v obou projektech by měly zvýšit zájem o následně uplatnění v oborech, které neprávem stojí stranou pozornosti.

(Informace o obou projektech přinesl také Žurnál UP č. 2/16; viz také souteze.upol.cz; www.projektmved.eu.)

-map-

▲ *Pozvání rektora k adventnímu setkání ve velké zasedací síni RUP přijali 21. 12. 2006 pracovníci Rektorátu UP (na snímku). V další části dne se v vedením UP setkali také zaměstnanci bývalého Informačního centra.*

-red-, foto -tj-

Stručně z jednání Akademického senátu UP

Akademický senát UP jednal 13. 12. 2006 o následujících tématech:

* **AS UP vzal na vědomí informaci o realizaci organizačních a řídicích změn na UP.**

O vypracovaném návrhu rozhodnutí rektora UP, v němž se odrážejí schválené organizační a řídicí změny na UP, informovala JUDr. L. Lochmanová, prorektor pro záležitosti organizace a financování UP. Z těchto změn vyplývá, že s účinností od 1. 1. 2007 jsou zrušena pracoviště – Informační centrum a Centrum celouniverzitních aktivit UP. Zaměstnanci těchto pracovišť jsou po vzájemné dohodě převedeni na jiná pracoviště. Na základě AS UP schválených změn (viz AS UP 8. 11. 2006) se z kvestury – z provozně technického odboru – vyčleňuje referát realizace výstavby, referát přípravy výstavby a referát přístrojových investic a zřizuje se v rámci Rektorátu UP Odbor rozvoje a výstavby, jenž zahrnuje tato tři oddělení: oddělení výstavby, oddělení investic a veřejných zakázek a oddělení rozvoje. Vědeckotechnický park UP se rozděluje na dvě univerzitní zařízení: Vědeckotechnický park UP a Projektový servis UP. V rámci Rektorátu UP se zřizuje Oddělení vnějších vztahů UP, kam jsou převedeni stávající zaměstnanci AVC UP. Oddělení pro podporu dalšího vzdělávání (nový název pro sloučené jednotky CDV a U3V), kam jsou převedeni stávající zaměstnanci z U3V a CDV. Akademik sport centrum UP zůstává organizačně pod Rektorátem UP. V těchto souvislostech se AS UP bude v průběhu následujícího zasedání, tedy 24. 1. 2007, zabývat aktualizovaným Organizačním řádem UP a Organizačním řádem RUP.

* **AS UP schválil převod centrální rezervy UP ve výši 3 mil. korun na rok 2006 do Fondu provozních prostředků UP na rok 2007 s tím, že bude součástí rezervy rozpočtu roku 2007.**

Rektor předložil písemný návrh na hospodaření s rozpočtovou rezervou UP pro rok 2006, v němž mj. navrhl, aby UP využila možnosti dané zákonem o VŠ a převedla celou částku 3 mil. korun do Fondu provozních prostředků. Převedení prostředků je pro UP daňově uznatelným nákladem, prostředky fondů jsou převoditelné do následujících rozpočtových let a převedenou částku lze využít jako rezervu v následujícím rozpočtovém roce. Rektor UP předložil návrh komentoval s tím, že všechny jednotky UP vykázaly za rok 2006 kladný hospodářský výsledek, proto navrhl, aby rezerva tentokrát nebyla rozdělena bezprostředně. O jejím rozdělení bude AS UP diskutovat v následném rozpočtovém období. Ekonomická komise AS UP s předloženým návrhem vyjádřila souhlas.

* **AS UP schválil převod dodatečných finančních prostředků z MŠMT na rok 2006 ve výši 8 911 tis. korun do Fondu provozních prostředků na rok 2007; o použití těchto prostředků se rozhodne na začátku roku 2007 při schvalování rozpočtu na rok 2007.**

Rektor UP informoval AS UP o dodatečných finančních prostředcích, které UP získala z MŠMT ČR v závěru roku 2006. V této návaznosti prof. E. Weigel, prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP, zmínil, že reálné požadavky fakult na opravy a rekonstrukce překračují možnosti centrálních prostředků UP a že dodatečné finanční prostředky by taktéž mohly být využity ke krytí těchto požadavků. O rozdělení finanční částky bude AS UP jednat na začátku nového rozpočtového období.

* **AS UP schválil předložený návrh metodiky dělení příspěvků a dotací z MŠMT na UP v roce 2007 ve znění schváleného pozměňovacího návrhu doc. J. Štefanídeše.**

Návrh *Metodiky na rok 2007* prezentoval AS UP rektor UP. Z následující rozpravy přijal AS UP k metodice dělení následující pozměňovací návrh doc. J. Štefanídeše: Na základě projednání s děkány fakult na Kolegiu rektora se podíl centrálních jednotek na příspěvku podle ukazatelů A + B1 stanoví pevnou částkou.

* **AS UP vzal na vědomí informaci o čerpání rozpočtu UP za období I–X/2006.**

-map-

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

7. rámcový program EU – první výzvy

Sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj překonal poslední překážky bránící jeho zahájení, když byl 18. 12. přijat Radou EU. Jeho realizace byla zahájena 1. 1. 2007.

Už 22. 12. 2006 Evropská komise vyhlásila první výzvy na podávání projektů v rámci 7. rámcového programu. Bylo vyhlášeno celkem 42 výzev. Detailní informace o jednotlivých výzvách a dokumenty ke stažení jsou uveřejněny na stránkách <http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>.

V případě zájmu o další informace k některé výzvě můžete kontaktovat pracovníky Projektového servisu UP: Ing. E. Stejskalová, eva.stejskalova@upol.cz; Ing. Š. Uhlárová, sarka.uhlarova@upol.cz; Mgr. G. Pokorná, gabriela.pokorna@upol.cz.

Katedra pedagogiky s celoškolskou působností PdF UP a Pobočka České pedagogické společnosti v Olomouci

si vás dovolují pozvat na sympozium s názvem

J. Korczak a A. S. Makarenko – osobnosti sociální pedagogiky,

pořádané na počest doc. L. Pechy, CSc.,

kteřé se bude konat

17. 1. 2007 v budově Pedagogické fakulty UP
(Žižkovo nám. 5, Olomouc).

(Více informací viz www.kpg.upol.cz.)

Koncert K 60. výročí otevření Univerzity Palackého v Olomouci

Pátek 9. 2. 2007 v 19 hodin

v Sále Moravské filharmonie Olomouc – Reduta.

Program: B. Smetana – *Má vlast* (1. část),

Vyšehrad, *Vltava*, *Sárka*; J. Brahms – *Uherský tanec* č. 5 a 6; P. de Sarasate – *Čikánské melodie pro housle a orchestr*; P. Mascagni – *Intermezzo Sinfonico* z opery *Cavaleria Rusticana*; J. Massenet – *Meditace* z opery

Thaïs pro housle a orchestr; C. Saint-Saëns –

Introdukce a Rondo capriccioso, op. 28

pro housle a orchestr.

Moravská filharmonie Olomouc

Sólista: Pavel Šporcl

Dirigent: Petr Vronský

Předprodej vstupenek pro studenty a zaměstnance UP

do **31. 1. 2007** v Konferenčním servisu UP, Biskupské

nám. 1, tel. 585 631 125. Předprodej

pro veřejnost od **1. 2. 2007** v podloubí radnice.

V rámci jednání Kolegia rektora UP se ve čtvrtek **18. 1. 2007** konají v 10 hod. ve velké zasedací síni Rektorátu UP

veřejné obhajoby

celouniverzitních rozvojových projektů řešených v roce 2006.

Závěrečné zprávy rozvojových projektů za rok 2004 a 2005 najdete na úřední desce na webu UP.

HABILITACE

Cyriometodějská teologická fakulta UP

Ve středu **24. 1. 2007** ve **13. 15** hod. se na zasedání Vědecké rady CMTF v učebně U3/1 (1. patro budovy CMTF) uskuteční **habilitační řízení v oboru Teologie Mgr. Michala Kaplána, Th.D.**, odborného asistenta Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Habilitační přednáška je na téma *Mis-to teologicky vzdělaných křesťanů-laiků v pastoraci*. Habilitand předložil habilitační práci *Eintritte der Jungendlichen in Tschechien in die katholische Kirche*. S prací je možno se seznámit na sekretariátě děkanky CMTF UP.

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Nově přijaté projekty GA ČR: více přijatých projektů, ale nižší finanční podpora pro UP, než loni

Na základě veřejné soutěže na grantové projekty, jejichž řešení bude zahájeno v roce 2007, Předsednictvo Grantové agentury ČR 21. 11. udělilo granty celkem 640 projektům, z toho 472 nově zahajovaným standardním projektům a 168 postdoktorským projektům. Jedná se o částku zhruba 446 milionů Kč, což je poněkud nižší suma než v roce 2006, a to hlavně z důvodu nárůstu ceny projektů. Hlavní podíl (395 mil. Kč) poskytne GA ČR na podporu 472 standardních projektů ze všech vědních oborů, část prostředků ve výši 51 mil. Kč poskytne na podporu mladých vědeckých pracovníků formou postdoktorských grantů. Mezi jednotlivými obory byly standardní granty uděleny následovně: technické vědy 121 grantů, přírodní vědy 139 grantů, lékařské vědy 36 grantů, společenské vědy 144 grantů a zemědělské vědy 32 grantů.

Olomoucká univerzita získala finanční podporu ve výši celkem 8 061 000 Kč na 23 svých projektů, z toho 10 tzv. postdoktorských, a byla tak letos ve srovnání s loňskými 21 projekty o něco úspěšnější, což podtrhuje i skutečnost, že podle prvních propočtů se umístila mezi ostatními vysokými školami na pátém místě (loni 7.–8.), a to za UK Praha (91 přijatých projektů), MU Brno (51), VUT Brno (46) a ČVUT (32).

Nejvíce přijatých projektů má opět Přírodovědecká fakulta (i když o tři méně, než loni), která uspěla se sedmi projekty, druhá neúspěšnější je Filozofická fakulta se šesti. Finanční podporu dále obdrží i všechny další fakulty UP, a to minimálně na jeden projekt (viz tabulka).

Přehled grantů udělených GA ČR na projekty UP, jejichž řešení bude zahájeno v roce 2007 (v závorce jsou uvedeny finanční částky a doba řešení):

Standardní granty

RNDr. M. Kubala, Ph.D. (PřF; 417 tis.; 3): *Určení vazebných míst pro regulátory Na+/K+-ATPázy;*

Prof. K. Lemr, Ph.D. (PřF; 807 tis.; 3): *Analýza izomerů hmotnostní spektrometrií a kinetickou metodou;*

Ing. H. Kilianová, Ph.D. (PřF; 571 tis.; 3): *Analýza a modelování dynamiky prostorových vazeb ekotónů v prostředí GIS;*

Doc. A. Pouličková, CSc. (PřF; 627 tis.; 3): *Diverzita, ekologické preference a reprodukční biologie sladkovodních epipelických rozsovek;*

Prof. L. Tichý, Th.D. (CMTF; 313 tis.; 3): *Obnova smlouvy a nová smlouva – studium a výklad stěžejních biblických textů na základě kanonického přístupu;*

Doc. J. Miller, MA, Ph.D. (FF; 103 tis.; 2): *Intelektuální kořeny evropského absolutismu: John Barclay, „Argenis“ (kritická edice);*

Prof. L. Spáčilová, Dr. (FF; 468 tis.; 3): *Edice mišenských právních knihy a její jazykový rozbor;*

PhDr. J. Bláha (FF; 206 tis.; 3): *Předvelkomoravské mocenské centrum v Olomouci;*

PhDr. J. Lach, Ph.D., M.A. (FF; 258 tis.; 3): *Laichterův projekt České dějiny;*

Prof. T. Hlobil, CSc. (FF; 269 tis.; 3): *Počátky pražské univerzity estetiky v evropských souvislostech (1763-1810);*

A. Hubáčková (PdF; 453 tis.; 3): *Literatura severoamerických Indiánů;*

JUDr. E. Šimečková, Ph.D. (PF; 218 tis.; 2): *Konkurenční jednání zaměstnance;*

Prof. J. Ulrichová, CSc. (LF; 1184 tis.; 4): *Detoxifikační kvartérních isochinolinových alkaloidů in vitro a in vivo, biologická aktivita jejich metabolitů;*

Postdoktorské granty

JUDr. F. Meizer, LL.M., Ph.D. (PF; 241 tis.; 3): *Právní argumentace při interpretaci právních předpisů a jejich vůle;*

Mgr. M. Černý, Ph.D. (PF; 167 tis.; 3): *Tvorba vůle v právnických osobách pomocí elektronických komunikačních prostředků;*

Mgr. P. Kurková, Ph.D. (FTK; 205 tis.; 3): *Komparace integrovaného a speciálního vzdělávání z hlediska zdravého životního stylu žáků se sluchovým postižením;*

PhDr. J. Kropáčová, Ph.D. (PdF; 126 tis.; 2): *Výuka žáka s odlišným mateřským jazykem z hlediska přípravy učitele;*

Mgr. J. Vašátková, Ph.D. (PdF; 208 tis.; 3): *Možnosti využití autoevaluační a benchmarkingu ve škole;*

Mgr. A. Kalous, M.A., Ph.D. (FF; 222 tis.; 3): *Husité a Turci: Papežští legáti a papežská diplomacie v českých zemích v pohusitské době (1450–1526);*

Ing. A. Svobodová, PhD. (LF; 369 tis.; 3): *Fotoprojektivní účinky přírodních látek na modelech in vitro a in vivo;*

RNDr. Z. Dolníček, Ph.D. (PřF; 295 tis.; 3): *Neoidní mineralizace na styku Českého masivu a Západních Karpat;*

Mgr. R. Vodák, Ph.D. (PřF; 106 tis.; 3): *Asymptotické metody a kvalitativní vlastnosti řešení pro rovnice popisující proudění tekutin a tepelně vodivé materiály;*

Mgr. L. Spichal, Ph.D. (PřF; 228 tis.; 3): *Identifikace a biologická charakterizace cytokininových antagonistů působících na receptorové úrovni.*

-red-

Srovnání roku 2006 a 2007 v počtech udělených grantů GA ČR na projekty UP podle jednotlivých fakult:

Fakulta	počet udělených grantů		získaná částka (v tis. Kč)	
	2006	2007	2006	2007
Cyriometodějská teologická fakulta	1	1	526	313
Fakulta tělesné kultury	0	1	–	205
Filozofická fakulta	4	6	1 170	1 526
Lékařská fakulta	2	2	1 568	1 553
Pedagogická fakulta	1	3	123	787
Právnícká fakulta	2	3	437	626
Přírodovědecká fakulta	11	7	5 775	3 051
Celkem	21	23	9 599	8 061

Olomouc opět udělí Ceny města

Letos budou již podesáté uděleny Ceny města Olomouce za významnou činnost nebo dílo. Ceny jsou udělovány jednou ročně.

Zastupitelstvo města Olomouce uděluje Cenu města Olomouce za významnou činnost nebo dílo v oblastech: hudba; přírodní vědy; užité umění; architektura a urbanismus; výtvarné umění; technický pokrok; literární činnost; dramatické umění; společenské vědy; hospodářský rozvoj; sport; žurnalistika a publicistika; jiné; počín roku.

Občané a organizace mohou podávat návrhy na udělení ceny písemnou formou na adresu: Magistrát města Olomouce, odbor vnějších vztahů a informací, J. Linek, Dolní náměstí 47 (tel.: 585 513 387) nebo na adresu: josef.linek@mamol.cz, a to **do 28. února 2007**.

O česko-francouzské spolupráci na UP

Na sklonku roku 2006 navštívil Olomouc nově jmenovaný **řada pro kulturu a spolupráci Francouzského velvyslanectví v Praze J.-M. Berthon**. Spolu s univerzitním atašé pro vědeckou spolupráci D. Lemasnem a prof. N. Flageulem, koordinátorem studijního programu Master d'administration économique et sociale z Univerzity Lille III, a v doprovodu proděkana FF UP prof. L. Daniela, Ph.D., a Mgr. J. Uvírové, Ph.D., vedoucí francouzské sekce Katedry romanistiky FF, se sešel s rektorem UP prof. L. Dvořákem, CSc., s nímž hovořil o francouzsko-české spolupráci na UP. Setkal se rovněž s místními partnery Francouzského velvyslanectví ve Francouzském centru, na FF UP, na Slovanském gymnáziu i se zástupci města a kraje. Při této příležitosti odpověděl také na několik otázek univerzitního týdeníku:

V Olomouci jste poprvé – jakou důležitost má pro vás tato návštěva?

Ano, je to moje první návštěva v Olomouci,

v České republice jsem teprve krátce – od září 2006, společně s novým panem velvyslancem. Když jsme se podívali na mapu České republiky, konstatovali jsme, že Olomouc pro nás bude velmi důležitým místem. Je zde totiž mnoho partnerů, kteří nás zajímají. Jednak nesmírně dynamická francouzská sekce Katedry romanistiky, kde je možné studovat dva paralelní studijní programy, dále Slovanské gymnázium se svou francouzskou sekcí, která formuje bilingvní studenty, a také zde působí velmi dobře fungující Francouzské centrum. Máme zde také další partnery, kteří buďto už mají nějaké kontakty s Francií, anebo by si přáli takové kontakty navázat, a to na úrovni olomoucké radnice a Olomouckého kraje.

Jaké je dle vašeho názoru postavení zdejších francouzských studií v kontextu frankofonie?

Postavení francouzských studií je velice důležité, protože francouzská sekce formuje budoucí učitele francouzského jazyka, tedy ty, kteří jsou znalci a milovníky francouzské kultury a jsou schopni tuto kulturu šířit a předávat dál. Z tohoto důvodu nám nesmírně záleží na co nejtěsnější spolupráci s těmito romanistickými pracovišti a proto jim mj. poskytujeme francouzské lektory, jejichž je v současné době v ČR celkem deset. Podporujeme také vědeckou a výzkumnou činnost na těchto pracovištích, poskytujeme celou řadu stipendií studentům i učitelům.

Francouzské centrum při UP v Olomouci

Francouzské centrum bylo založeno v roce 1991 při Filozofické fakultě UP v rámci spolupráce s UP na projektu pro výuku a šíření francouzštiny mezi veřejností. V jeho prostorách (Křížkovského 14) se nachází knihovna a studovna s bohatou dokumentací, která slouží všem, kdo mají zájem proniknout hlouběji do problematiky současné francouzské společnosti. Knížní fond čítá okolo 3 500 titulů, kromě frankofonní beletrie (francouzské, belgické, švýcarské, kanadské) zde zájemci najdou bohatou nabídku slovníků, odborných publikací z oblasti lingvistiky, literatury, ekonomie, práva a politikologie a velký výběr časopisů. Centrum nabízí návštěvníkům zdarma připojení k internetu, je zde audiovizuální místnost a přístup k frankofonním médiím. Francouzské centrum udržuje úzké vztahy se školskými institucemi v regionu bez ohledu na jejich zaměření. Je v kontaktu také s podniky, které spolupracují s Francií nebo se spolupráci teprve snaží navázat.

Francouzské centrum je základnou sítě vyučování francouzštiny v regionu. Pedagogické vzdělávání probíhá ve spolupráci s Jazykovým a vzdělávacím centrem CCCL při Francouzské ambasádě v Praze a je vedeno formou celoživotního vzdělávání učitelů francouzštiny na základních, středních a jazykových školách. Týká se zejména učitelů z Olomouce, Ostravy a Zlína. Dva-krát ročně organizuje centrum ve spolupráci se Státní jazykovou školou v Olomouci a s Francouzským velvyslanectvím zkoušky DELF a DALF.

Centrum ve spolupráci s UP prezentuje každoročně v jarních měsících dvoutýdenní festival francouzské kultury – „Rendez-vous à Olomouc“. Ředitelkou Francouzského centra je v současné době F. Micheletová. Působí zároveň jako pedagogická poradkyně a podílí se na výuce na Katedře romanistiky.

Kontakt: tel./fax: +420 585 633 360, e-mail: centrefrancaisz@yahoo.fr.

Máte v úmyslu dále zvýšit prestiž a úroveň výuky francouzského jazyka, abyste přitáhli nové zájemce a udrželi si ty stávající?

Na to by měli odpovědět spíš představitelé české strany; my spolupracujeme například s českým ministerstvem školství; jeho pracovníci nám potvrdili, že mají zájem o další prohlubování úrovně výuky francouzštiny. Cesty k dosažení tohoto cíle jsou zhruba dvě. Jednak bychom chtěli na školách vytvořit tzv. "evropské" třídy – vyznačují se tím, že jeden předmět je vyučován v nějakém evropském jazyce – v tomto případě by to byla francouzština. Pro tyto třídy bychom mohli připravovat a formovat vyučující. To by jistě zároveň přispělo k ještě většímu otevření se ČR Evropě. Druhá cesta se týká základního školství. Jak víte, podle nového školského zákona se mají děti učit cizí jazyk už od osmi let. Budeme snažit, aby francouzština pronikala v hojnější míře i na tuto úroveň. Pochopitelně jsme si vědomi toho, že rodiče preferují při výběru cizího jazyka pro své děti angličtinu. Místo francouzštiny ve školském systému je však nezastupitelné; v rámci Evropské unie jde o velmi důležitý jazyk, vzdělávací čtvrtina země na světě se hlásí k frankofonii, je to jazyk, který umožňuje přístup k jedné z největších evropských kultur. České ministerstvo školství s námi bude na propagaci francouzštiny spolupracovat, zvláště v regionech, kde existuje bilingvní středoškolská sekce.

Je v tomto smyslu Olomouc pro vás strategickým bodem?

Ano; na toto téma jsme hovořili i na olomoucké radnici a bylo už dohodnuto, že můj kolega, vědecký atašé D. Lemasne, bude spolupracovat se zdejší referentkou pro vzdělávací záležitosti na konkrétních postupech. Budeme také pomáhat českým místním územním celkům, aby francouzština pronikla více do administrativy; máme ambiciózní program, který počítá s tím, že budeme francouzštině učit 1 300 českých úředníků. Chceme tak připravit ČR na předsednictví v EU v roce

2009, kdy budou čeští úředníci nuceni řídit a vést celou řadu jednání i na mezinárodní úrovni – některá budou jistě ve francouzštině.

Jak vidíte postavení Francouzského centra v rámci UP a v rámci regionu střední Moravy?

Jeho hlavním úkolem je být prostředníkem mezi ambasádou a středomoravským regionem při výuce jazyka. Propagace francouzské kultury a frankofonie je naší další prioritou; každoročně organizujeme Francouzské dny – festival frankofonní kultury Rendez-vous à Olomouc a přejeme si samozřejmě v započaté tradici pokračovat. Centrum také organizuje pravidelné vzdělávací kurzy pro učitele francouzštiny z celé střední a severní Moravy.

Při rozhovoru s panem rektorem jsme se jednoznačně shodli na tom, že je třeba úlohu centra posílit, protože je nezastupitelná – pokusíme se zvýšit atraktivnost centra, obohatit a rozšířit knižní fondy, modernizovat počítačové vybavení a vůbec celou tvář centra tak, aby bylo možné je ještě lépe využívat.

V České republice existuje v současné době na regionální úrovni jedině Francouzské centrum, a to právě v Olomouci. Proč právě zde?

Protože je tady velice významná univerzita a protože my jsme v Olomouci nepotřebovali francouzskou alianci, ale „organismus“, který by byl přímo v srdci univerzity, protože právě zde chceme k zájmu o francouzskou kulturu a jazyk přitáhnout především studenty. Např. v Pardubicích máme francouzskou alianci, což je instituce zaměřená spíše na širší veřejnost, kdežto tady v Olomouci jde o zaměření především na studenty a akademickou obec.

Přínos všech těchto aktivit pro českou stranu je zcela zřejmý – jaký význam mají pro vás?

Olomouc je v jednom bodě opravdu výjimečná – je jediným českým městem, kde mají studenti možnost studovat ve francouzském jazyce od gymnázia až po Dokončení na str. 6

Česko-francouzské vztahy a olomoucka univerzita

Univerzita Palackého systematicky rozvíjí kontakty, které obě země tradičně pojily a navazuje nové partnerské vztahy v oblasti pedagogické, vědecké i umělecké s univerzitami i dalšími pracovišti ve Francii.

K nevýznamnějším aktivitám patří především spolupráce s Univerzitou Charlese de Gaulla LILLE III, s níž má UP od roku 1997 podepsanou mezinárodní bilaterální dohodu o vzájemné spolupráci a rovněž partnerskou dohodu Socrates-Erasmus, v jejímž rámci vyjíždí do Francie každým rokem dvanáct studentů UP na období jednoho až dvou semestrů. Nejlepší studenti magisterského oboru *Odborná francouzština pro hospodářskou praxi* na francouzské sekci Katedry romanistiky FF Upmohou po obhájení další diplomové práce ve francouzštině vedle diplomu UP získat i diplom D.U. Master *Administration économique et sociale* univerzity v Lille. Francouzské Ministerstvo zahraničí poskytovalo dále v letech 1998 až 2005 jeden celoroční stipendijní pobyt v Lille vybranému studentovi 4. ročníku FF UP. Každoročně přijíždí na třítydenní pobyt na Katedře romanistiky FF UP skupina čtyř přednášejících profesorů z této univerzity v rámci oborů francouzština se zaměřením na aplikovanou ekonomii a odborná francouzština pro hospodářskou praxi. Dalším příspěvkem francouzské strany pro rozvoj oborů na UP je financování jednoho mezinárodního dobrovolníka – francouzského lektora, který učí na Katedře romanistiky odborné ekonomické předměty, vede bakalářské a diplomové práce a podílí se na vytváření kontaktů s francouzskými firmami, ve kterých je studentům UP umožněno absolvovat kreditované krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé studijní stáže. Francouzská sekce Katedry romanistiky udržuje výměnné kontakty v rámci programu Socrates Erasmus s celkem deseti francouzskými univerzitami.

Četné kontakty s univerzitami a výzkumnými vědeckými centry ve Francii mají také fakulty Lékařská a Přírodovědecká UP (INSERM, CNRS, Univerzita Clauda Bernarda v Lyonu) i ostatní fakulty: kromě Univerzity Charlese de Gaulla v Lille k nim patří např. Univerzita Blaise Pascala v Clermont-Ferrandu v Auvergni, Univerzita de Provence Aix-Marseille, Univerzita Rennes 2 v Bretani, Univerzita v Nancy, Univerzita v La Rochelle, pařížská Sorbonna a Agronomický institut v Paříži. Dynamicky se rozvíjí také spolupráce UP s podniky a firmami v Bretani, které zaštiťují odborné vedení studentů na stážích programu Leonardo – v současné době se ke spolupráci zavázalo čtrnáct firem.

Univerzita Palackého je zapojena do spolupráce Aliance evropských kulturních měst (AVEC), v jejímž rámci spolupracuje s francouzskými městy. Podílí se také na organizaci tradičních Dnů francouzské kultury v Olomouci, organizovaných Francouzským centrem v Olomouci pod patronací Francouzského velvyslanectví v ČR.

Jako výraz ocenění přínosu k rozvoji česko-francouzské spolupráce v oblasti vědy a vzdělávání a k šíření francouzského jazyka a kultury obdržely v roce 2004 francouzský Rád akademických palm (Palme Académiques) tehdejší rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc., a vedoucí francouzské sekce Katedry romanistiky FF UP Mgr. J. Uvírová, PhD.

-red-

Projekty ESF na Univerzitě Palackého

Projekt FTK: Volnočasové aktivity osob se speciálními potřebami

Přelom starého a nového školního roku je často považován za období dovolených, odpočinku a sladkého nicnedělání. Právě v tomto období, tedy v prázdninových měsících roku 2006, jsme zahájili práci na novém projektu pod názvem *Vzdělávání pedagogických pracovníků pro volnočasové aktivity osob se speciálními potřebami*. Hlavním řešitelem projektu je doc. V. Karásková, CSc., a mezi členy řešitelského týmu patří především pracovníci Katedry aplikovaných psychických aktivit na FTK UP.

Motivem k řešení projektu byly neuspokojivé odpovědi na otázky: Co je to volný čas a kde ho v naší uspěchané době najdeme? Je vůbec možné, abychom uvažovali o volném čase u osob se speciálními potřebami? Mohou i tyto lidé trávit plnohodnotný život a mají k tomu systémově tvořené podmínky? Potřebuje vůbec společnost odborníky na volnočasové aktivity osob se speciálními potřebami? Je nutné brát vážně fenomén jinakosti a pracovat s ním, nebo lze ponechat stav tak, jak je, protože nám to vyhovuje?

Jelikož nepochybujeme o možnostech pozitivního vlivu volnočasových aktivit osob bez rozdílu potřeb, vytýčili jsme si následující cíl: přispět ke zkvalitnění systému vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřených na řízení volnočasových aktivit osob se speciálními vzdělávacími potřebami.

Realizace projektu byla zahájena analýzou a komparací existujících studijních modulů v zemích Evropské unie a analýzou potřeb organizací orientujících se na volnočasové aktivity v ČR. Výstupem projektu bude vysokoškolský studijní modul s pracovním názvem *Motopedagogika*, zpracovaný vyčerpávajícím způsobem podle kritérií Boloňské dohody. Celý řešitelský tým je hluboce přesvědčen, že zdárné ukončení projektu přispěje ke zkvalitnění života osob se speciálními potřebami.

Mgr. O. Ješina, člen řešitelského týmu

O česko-francouzské...

Dokončení ze str. 5
magisterský vysokoškolský stupeň. To formuje mladé, kteří jsou stoprocentně bilingvní, pohybují se suverénně ve dvou kulturách... a právě oni jsou posláze těmi lidmi, kteří jsou nesmírně cenní pro rozvíjení kontaktů mezi našimi zeměmi ať už v oblasti ekonomické, vědecké či kulturní.

Uplatňujete podobnou vstřícnost při šíření francouzské kultury i vůči jiným zemím?

Většinou volíme obdobné taktiky a strategie i vůči jiným zemím, ale jsou zde samozřejmě určité rysy specifické pro střední Evropu – takovou specifickou cestou je např. právě podpora oborů odborná francouzština se zaměřením na aplikovanou ekonomii a odborná francouzština pro hospodářskou praxi na zdejší Filozofické fakultě – jsou to moderní perspektivní studijní obory, které byly vytvořeny až po roce 1990. Ještě bych dodal, že jak bilingvní sekce na gymnáziích, tak francouzské sekce na vysokoškolských pracovištích se v ČR vyznačují excelentní úrovní – a to neříkám proto, abych vám udělal radost. Je to zkrátka tak, pravidelně si tento fakt ověřujeme prostřednictvím našich inspektorů na gymnáziích, kteří mají možnost srovnání s jinými zeměmi. V Dijonu existuje detašovaná větev pařížské sekce studia politických věd, která přijímá studenty ze střední Evropy společně se studenty francouzskými – a jsou to Češi, kteří patří tradičně k nejlepším studentům. Většina z nich se rekrutuje právě z bilingvnických sekcí – a zejména z Olomouce.

Za rozhovor poděkovala

V. Mazochová, tlumočnice Mgr. J. Uvířová, Ph.D., foto na předchozí straně T. Jemelka

Vzdělávání pro „mateřinky“ – dílčí bilance projektu ESF

Je to již rok, co řešitelský kolektiv projektu ESF Evaluace a inovativní aplikace oboru Učitelství pro mateřské školy úspěšně prochází náročnými kritérii monitorovacích zpráv a naplňuje tak cíle projektu. Bakalářský studijní obor Učitelství pro MŠ je na Pedagogické fakultě v Olomouci pod garancí Katedry primární pedagogiky realizovaný v prezenční formě studia od školního roku 2002/2003. Výhodiskem pro kvalitativní rozvoj daného studijního oboru v souladu s institucionálními a kurikulárními proměnami našeho školství byla jeho evaluace. Cílem evaluace bylo postihnout kvalitu pregraduální přípravy učitelů MŠ a dát odpověď na otázky:

- Jaký je současný stav a jak je hodnocen studijní obor Učitelství pro MŠ?
- Jaké jsou silné a slabé stránky monitorované oblasti?
- Jak bude Katedra primární pedagogiky řešit zkvalitnění přípravy a eliminovat zjištěné nedostatky?

Získané informace jsme využili pro inovaci stávajícího studijního programu, a to s přihlédnutím k požadavkům a potřebám pedagogické praxe, do podoby modulového uspořádání. K dosavadnímu stavu řešení projektu lze konstatovat, že byly vytvořeny tři varianty modulového uspořádání bakalářského studijního programu. Třetí verze, která se jeví jako nosná, a která je ověřována v rámci studia druhého ročníku, naplňuje koncepci a principy modulového uspořádání, avšak s určitým omezením, protože se jedná o bakalářský

studijní program. Není tedy možné členit studium na dva cykly, ani v určité etapě studia jednotlivé moduly ukončovat. O to víc jsme se snažili, aby byly uplatňovány požadavky týkající se principu volitelnosti, gradace a propustnosti studijním programem. Tyto záměry se podařily.

Dosavadní zkušenosti a výsledky činnosti pracovních týmů řešitelského kolektivu byly prezentovány 15. 11. 2006 na druhém odborném semináři, na kterém vystoupili zahraniční hosté z Polska, Slovenska, Rakouska, hosté z partnerských pedagogických fakult, partneři z mateřských škol a ekologického centra, experti modulového uspořádání studijního programu i supervizorka. Semináře se také zúčastnili studenti všech tří ročníků oboru Učitelství pro MŠ. A nejen zúčastnili. Aktivně vystoupili a s velkým zájmem inovace v oboru, který studují, sledovali.

Rok, který uplynul, byl náročný zejména vzhledem k administrativním úkonům – ty nás velmi zatěžují. Vlastní konceptní i výzkumná práce na projektu nám však přináší uspokojení. Kooperativní činnosti při řešení projektu – spolupráce a diskuse s katedrami, s partnery, se studenty přinášejí zajímavé a podnětné impulsy pro zkvalitňování pregraduální přípravy tohoto oboru. Čtyři monitorovací zprávy máme úspěšně zvládnuty a v těchto intencích hodláme pokračovat i v dalším roce.

Prof. A. Nelešová, CSc., projektová manažerka

Bud' – A nebo...

...řekl si jednoho dne autor myšlenky psycholog Mgr. M. Charvát spolu se svým týmem spolupracovníků. Jinými slovy, bud' se budeme dál držet zajetých kolejí svých pracovních stereotypů, nebo napíšeme projekt, ať se věci hýbou. Téma populární: prevence sociálně nežádoucích jevů. Cílová skupina: aktivní, tvořiví a zvědaví učitelé, ředitelé, metodici, výchovní poradci, vychovatelé a psychologové základních a středních škol, případně dalších spřátelených institucí v Olomouckém kraji. Až jsme byli mile překvapeni, kolik se jich v našem školství ještě pořád najde. Hlavní úkol: formou dlouhodobého interaktivního skupinového výcviku podloženého kvalitním teoretickým zázemím posílit kompetence účastníků vzdělávacího kurzu při řešení běžných i krizových situací ve škole, které s prevencí souvisejí.

Dojednáno, přiklepáno, projekt byl na světě a díky štědré finanční podpoře Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky mohl být zrealizován. Střechu nad hlavou nám poskytla Katedra psychologie Filozofické fakulty UP a záda nám jistí partneři projektu Centrum adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje. Jen ten formální název je sice obsažný, ale poněkud dlouhý: „Prostor pro terciární vzdělávání a kooperaci subjektů v oblasti prevence sociálně patologických jevů a sociální exkluze u dětí a mládeže v Olomouckém kraji“. Tak jsme vymysleli název pracovní: „A nebo...“.

Libí se nám, protože skýtá spoustu otevřených možností.

To vše se odehrálo léta páně 2005 a my máme za sebou jeden rok zajímavé spolupráce, pestrobarevných činností, drobných neúspěchů a velkých úspěchů – těmi především se chceme pochlubit. V současné době školíme dvě skupiny frekventantů, každá čítá kolem 25 lidí. Během tohoto měsíce k nim přibude ještě jedna skupina. Kapacita projektu je tím momentálně naplněná. Daří se nám dosahovat cílů projektu k všestranné spokojenosti. Před námi je vzdělávací soustředění na téma „Možnosti a meze ovlivňování rizikového chování ve školách“, které pořádáme pro širší odbornou veřejnost 5. a 6. 2. 2007 v Olomouci v Uměleckém centru UP. Součástí je velký výběr workshopů a přednášek pro registrované zájemce (příhláška je k dispozici na našich webových stránkách, přihlaste se včas kapacita je omezena). Podařílo se nám navázat spolupráci se Střediskem distančního vzdělávání UP, díky které máme možnost realizovat navazující program pro školní metodiky prevence sociálně nežádoucích jevů a zajistit jim tímto plnohodnotné vzdělání pro výkon jejich funkce dle vyhlášky 72/2005 sb. školského zákona (program pro další běhy je připraven pro podzim 2007 a není již finančně dotován z ESF, hraje jej zájemci resp. škola). Průběžně se jezdíme inspirovat zkušenostmi odborníků do zahraničí. Využíváme externí spolupráce našich předních praktiků v oblasti prevence soc.pat.jevů. Připravujeme odborné publikace a sbíráme informace pro všechny naše spolubojovníky na poli prevence závislosti, šikany, zlobení, nevráživosti a dalších neduhů našich ratolesť.

Více o nás najdete na www.anebo.upol.cz.

Za tým přejeme sobě i vám ostatním nevyčerpatelnou energii, správný profesionální nadhled křížený človecčinou a díky za vás – pedagogy, psychology, vychovatele, zkrátka lidi, které ta naše kapánek nevděčná práce stále ještě baví.

Mgr. M. Charvát, PhDr. E. Směkalová, Ph. D., Mgr. A. Neusar, PhDr. M. Kolařík, Mgr. M. Hutýřová, M. Dolejš a autorka článku Mgr. K. Tomanová

Studenti pro studenty: nový informační portál

Prvním dnem nového roku se na adrese www.studentskemestecko.cz představil nový informační portál, jehož cílem je on-line informovat studenty o aktuálním dění a pomáhat jim orientovat se ve školském systému.

Realizátory projektu jsou studenti 2. ročníku oboru Žurnalistika na Filozofické fakultě UP, kteří před několika měsíci navázali spolupráci se studenty z několika univerzit v ČR i středních škol. V současné době se na práci v portálu podílí 31 mladých lidí z různých koutů republiky. Projekt financují sami studenti.

Kontakt: M. Diro, e-mail: miroslavdiro@studentskemestecko.cz, tel.: +420 775 300 669, www.studentskemestecko.cz.

Závěr roku na Katedře hudební výchovy PdF UP

Festival „Slyšet jinak“

Ve dnech 28.–30. 11. 2006 uspořádala Katedra hudební výchovy PdF v Uměleckém centru UP festival „Slyšet jinak“. Záštitu nad touto akcí převzali vedle děkanky PdF UP prof. L. Ludíková, CSc., děkan brněnské JAMU doc. I. Medek, Ph.D., a náměstek krajského olomouckého úřadu Ing. P. Sekanina. Třemi koncerty, tématikou výstavou výtvarných prací dětí

Klub kardiaků oslavil deset let

V rámci prevence kardiovaskulárního onemocnění, které patří na první místo v příčinách úmrtí v České republice, byl v roce 1996 zahájen provoz Klubu kardiaků, který v loňském roce oslavil deset let od svého vzniku. K této příležitosti proběhlo 18. 12. 2006 v olomouckém Divadle hudby slavnostní setkání, jehož součástí byla mj. autogramiáda knihy *100 + 1 otázka a odpověď pro kardiaky* autorů E. Sovové a J. Lukla, dále vyhodnocení nejlepšího obrázku srdce, které malují děti z Dětské kliniky a vyhlášení vítěze soutěže. Oslavy doplnil také bohatý kulturní program a předvánoční posezení.

Klub kardiaků je pořádán 10× za rok v prostorách Divadla hudby v Olomouci vždy první pondělí v měsíci odpoledne. Pravidelně sem dochází kolem 70–80 členů. Členství je dobrovolné, neplatí se příspěvky, provoz klubu sponzoruje nadační fond ve spolupráci se statutárním městem Olomouc. Do klubu dochází nejen pacienti, ale i jejich příbuzní. Na schůzkách jsou předneseny dvě naučně-populární přednášky a po přednáškách zdravotní sestry měří krevní tlak a glykemii, dvakrát ročně je prováděno měření cholesterolu.

-eh-, -red-

POSPOS 06/07

Pro zaměstnance Přírodovědecké fakulty UP byl těsně před vánočními svátky připraven **POSPOS 06/07 à la Tlačenkovy večírek**, mj. se zpěvem koledí, ochutnávkou „Přírodovědeckého punče“ a kromě tlačanky

i škvarkového sádkla..., zkrátka příležitost k výměně zkušeností, názorů a úsměvů v závěru kalendářního roku.

-mav-, foto -tj-

a studentů a seminářem vyvrcholil letošní rozvojový projekt „Příprava hudebních animáčních programů“. Tým pedagogů, skladatelů a interpretů z KHV PdF a Hudební fakulty JAMU připravil společně s učiteli základních a středních škol program, který byl zaměřen na zpřístupňování hudebních skladeb současných autorů (D. Dlouhý, M. Dvořáková, T. Hanzlík, I. Medek, V. Zouhar). V jeho rámci se žáci a studenti seznamovali s existujícími kompozicemi tak, že sami komponovali nové skladby. Poznáváné skladby předem neposlouchali, ani nestudovali, nýbrž přímo pracovali s podobnými principy, jako sami skladatelé. Jejich vlastní kompozice tak nebyly pouhými „remaky“ existující hudby, neboť vznikaly na základě konceptů, procesů a idejí poznávaných děl, aniž by měly být jejich obitkem nebo napodobením. Na festivalu vystoupili žáci a studenti ze sedmi škol olomouckého kraje společně se Středoevropským souborem bicích nástrojů DAMA DAMA (28. 11.), zpěvačkou G. Vermelho a bicistou D. Dlouhým (29. 11.) a Ensemble Damian (30. 11.). Na zahajovací výstavě upoutaly především studentské grafické partitury a práce žáků Studia Experiment Olomouc (Mgr. P. Sobášková). Studenti PdF pod vedením dr. G. Coufalové, Mgr. J. Synka a doc. V. Zouhara a žáci olomouckých a přerovských základních a středních škol zahráli své vlastní kompozice, které vznikly v hodinách hudební výchovy a v intenzivních seminářích v průběhu podzimu 2006.

Je to arcíř vášnivec!

Středeční podvečery na Katedře divadelních, filmových a mediálních studií FF UP patřívají čas od času D-klubu, místu setkávání studentů s osobnostmi českého divadla, které do Olomouce zavítají zřídka, do to třeba raději. V uplynulém školním roce zde takto vystoupila s pozoruhodnou přednáškou o antickém divadle prof. E. Stehlíková, nejen jako „šumný“ režisér se v rámci D-klubu představil i R. Lipus.

Zatím poslední podvečer patřil prof. B. Srbovi, čerstvému pětasedmdesátiníku, který s sebou přivezl svoji poslední publikaci, rozsahem i tématickým záběrem úctyhodnou knihu o dramatickém díle L. Kundery Více než hry, sumarizující mj. i celoživotní Srbovo tihnutí k divadlu jako politiku – významnému nástroji aktuální reflexe společenské situace a praktickými realizacemi prověřené teoretické postuláty o tvůrčím subjektu divadelního díla, jenž se stává východiskem pro utváření hodnotového řádu díla – divadelní inscenace. Právě L. Kundera a jeho pocta B. Srbovi dala název celému večeru, jež je citací z Kunderova cyklu „Devět haiku pro B. S.“:

*Pochválit muže práce?
Nutná věc!*

Je to arcíř vášnivec.

V komorním prostředí Divadla Konvikt přivítali tedy studenti a pedagogové katedry vědce, historika, teoretika, pedagoga a dramaturga, který zásadním způsobem ovlivnil českou divadelní historiografii i teorii svými pracemi o E. F. Burianovi, předválečné avantgardě, válečném divadelnictví v Protektorátu Čechy a Morava i za hranicemi, v exilu, ale třeba i v koncentračních táborech. Jeho teoretické pojmy „autorský subjekt“, „lyrická subjektivizace“ a „nepravidelná dramaturgie“ stály u zrodu brněnského Divadla Husa na provázku, když se mu předtím řadu let dařilo uskutečňovat progresivní dramaturgii v „kamenné“ Státní činohře Brno. Právě do tohoto období se vrací zmíněná kunderovská monografie a právě této bouřlivé době byla věnována podstatná část D-klubu.

V sugestivním Srbově ličení znovu ožila inscenace Kunderova Totálního kupření (1961), zásadní divadelní počín vypoovídající o generačním pocitu lidí, totálně nasazených za 2. světové války. Do atmosféry brněnské Státní činohry 60. let, která v Srbově dramaturgii a v režii E. Sokolovského, M. Hynšta a dalších uváděla kromě současné původní dramatiky i nové pře-

Spolupráce se School of Music

Ve dnech 18.–24. 11. navštívil KHV prof. P. Christiansen, Ph.D., z University of Southern Maine (School of Music, USA). Hlavním cílem jeho návštěvy byla příprava společného výukového programu a přednáškový blok, který KHV uspořádala. Byl zaměřen na hudbu v televizních reklamách (Music in TV Commercials, 21. a 22. 11.) a problematiku indických rytmů (Indian Rhythm, 22. 11.). O připravovaném programu hovořil se statutárním zástupcem děkana PdF UP doc. B. Novákem, CSc., který prof. Christiansena a vedoucího KHV doc. J. Lusku, CSc., přijal 22. 11.

Pěvecký diplomový koncert E. Radostové

V rámci *Cyklu koncertů studentů KHV a jejich hostů* se 27. 11. konal v Kapli Božích Těla UC UP diplomový koncert sopranistky E. Radostové (pedagogické vedení Mgr. V. Kvas). Od samého začátku přesvědčila zpěvačka obecenstvo, že její doménou je interpretace starší duchovní hudby (A. Grandi, J. J. Fux, H. Du Mont), nicméně zaujaly i tři písně z Moravské lidové poesie L. Janáčka a zejména árie a modlitba Desdemony z Verdiho opery „Othello“, což byl zjevný vrchol večera. Na úspěchu koncertu se podílely i sopranistky P. Vyletělková, J. Radostová a mezzosopranistka H. Bednářová. Klavírního doprovodu se výtečně ujal Mgr. V. Horák. Příjemným zpestřením večera byla spolupráce komorního souboru Musica laetitia a skupiny „Tupá sídla“ – stylově perfektně přednesené tři renesanční písně.

-rs-

klady her B. Brechta, vrátil posluchače i hlas V. Fialové z nedávno objevené nahrávky inscenace Totální kupření. Hudeb J. Nováka a nálehavosti v interpretaci písně nic neubralo 45 let od premiéry. Jedinečná konstelace autorského týmu, dramaturgického zájmu, výrazné režie a skupiny hudebníků a výtvarníků, vedly v 60. letech k budování třetí linie brněnské Státní činohry – poetického divadla, vycházejícího z tradic Divadla „D“ E. F. Buriana v inscenacích Vojna, Komédie o Anežce nebo Komédie o umučení a slavném vzkříšení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. Historické i teoretické reflexy posledně jmenované inscenace patřila další část D-klubu. Na chvíli, ze vzpomínky vyřata, ožila nejen dřevěná mansionová scéna s nápisem TEATRUM, vynikající hudba s partem pro 14 violoncell, kutálku a ženský sbor Dcer Sionských a vysoce stylizované herecké výkony v rolích lidových postav Dábla, Smrti, Ježíše a dalších, ale především obrovská síla kultu této inscenace, který okamžitě po uvedení inscenace v roce 1965 narostl do rozměrů, jež se zcela vymykaly vůli a zvůli komunistického režimu. Ten musel nakonec, po sérii zákazů a obstrukcí, kapitulovat a povolit reprízy představení, v jehož úvodu Opovředníkovi na repliku: „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“, odpovídalo celé hlediště: „Až na věky“.

Diskuse s prof. Srbou se okrajově dotkla i hlavních principů, na kterých bylo založeno Divadlo Husa na provázku v přímé reakci na cenzuru a permanentní ideologickou šikanu vůči uměleckému vedení Státní činohry. Zvláštním momentem večera byly i odkazy k žákům prof. Srby, kteří jsou aktuálně zastoupeni ve sborníku Ad Honorem B.S., vydaného k jeho životnímu jubileu. V současné době tři Srbovi žáci učí na pořádající katedře, další sem dojíždějí na občasně extenze. Pocta B. Srbovi jako vynikajícímu pedagogovi a vychovateli několika generací českých divadelníků byla tedy dalším významným momentem večera.

Nejbližší D-klub bude věnován právě jednomu z nich. Mladý teatrolog a anglista dr. P. Drábek, současný vedoucí Ústavu pro studium divadla a interaktivních médií MU v Brně, přijede začátkem letního semestru představit svůj projekt Kapradí. Téma shakespearovských studií, historických i současných překladů Shakespeara a ostatních autorů alžbětinské doby bude jistě zajímat nejen teatrology.

A. Hanáčková

Ad) Je porcování Informačního centra nutné a rozumné?

(ŽUP č. 12/16, 15. 12. 2006)

Na stránkách posledního loňského čísla Žurnálu UP klade prof. J. Jařab otázku, zda je nutné a rozumné porcování Informačního centra UP. Z jeho příspěvku se dá vytušit, že o nutnosti a rozumnosti nastalých organizačních a řídicích změn na UP přesvědčen není; konkrétní odpověď na to, co s naší univerzitou v oblasti modernizace a profesionalizace řízení počít, však ne nabízí. Spíše formuluje několik dalších dotazů. Byla-li jsem rektorem UP pověřena zpracováním návrhu organizačních a řídicích změn, cítím povinnost reagovat.

Začnu ujištěním, že podobné úvahy a otázky, jaké prezentuje pan profesor, neřku-li řadu dalších, si kladli všichni, kteří změny navrhovali, připravovali a schvalovali. To znamená především rektor, prorektor, děkani a senátoři.

Sám pan profesor připouští, že debaty o reformaci Informačního centra UP nás provázejí již několik let a že tudíž nejsou nové. Jedno se zejména o efektivnost tohoto pracoviště a součinnost obslužných jednotek s akademickou obcí. Debatovalo se, kritizovalo, vyhodnocovalo, ale jaké konkrétní závěry diskuse přináší? Jak se nakládalo s výsledky vyhodnocené práce? K jakému cíli se mělo v souvislosti se zkvalitněním práce IC UP jakožto servisní jednotky UP dojít? Mezi fakultami a akademickými senáty panovala obecně přesvědčení, že činnost různých koordinačních rad a vleklé spory v AS UP při dělení dotace nikam nevedou. V žádném případě si nedovolím kritizovat dosavadní práci dřívějších akademických funkcionářů či ředitele IC UP (o vedoucím zaměstnanci/řediteli CCA UP hovořit nelze, neboť toto pracoviště žádného nemělo), ale proč se k prohlubování a zlepšování spolupráce, součinnosti a komunikace nepřistoupilo již dříve, jestliže se vědělo, že situace není ideální? Profesor Lubomír Dvořák ve svém rektorském programu a v inauguračním projevu jen pojmenoval to, co „viselo ve vzduchu“ už dlouho. A jeho tým se aktivně a jednotně po nástupu do funkce zaměřil na řešení organizačních a řídicích potíží a hierarchických vazeb uvnitř UP. Jak konkrétně?

Podle zákona o vysokých školách se veřejná vysoká škola může členit na součásti, kterými jsou tradičně fakulty, vysokoškolské ústavy, jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb a účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajištění

Poděkování

Patřím k těm absolventům Univerzity Palackého, kteří jsou hrdí na to, že byli právě jejími studenty. I když jsme studovali na této druhé nejstarší vysokoškolské instituci v zemi v dobách tvrdé totality a za neúčast v prvomájovém průvodu jsme dožádali děkanské důtky, odnesli jsme si do života to nejlepší, čemu nás vysokoškolská učitelé naučili v oboru i v morálních postojích k nesvobodnému a svévolnému totalitnímu režimu. Mnozí z nich byli z univerzity vyštvaní, protože se měřilo nikoliv podle odbornosti, ale podle stranické příslušnosti. I když nás život zavál do různých míst republiky, rádi jsme se vraceli na olomouckou akademickou půdu. Stále nás zajímá, co se tam děje, a v tomto ohledu je Žurnál UP nejlepší informátor. Jsem ráda, že jej mohu sledovat, i když jsem přespolní. Vždycky se najdou dobří lidé, kteří poradí a pomohou. Proto můj dík patří nejen celému autorskému kolektivu, ale i Františku Chladnuchovi z recepcie v Kateřinské ulici, jehož prostřednictvím mohu týdeník Univerzity Palackého sledovat.

L. Geryková, Přerov

K diskusi o Žurnálu UP – mj. i reakci na text doc. T. Opatrného (Ad: Lid vs. Univerzita, Žurnál UP č. 12) – se opět připojil Mgr. B. Cvek, Ph.D. (LF UP) v Britských listech, viz <http://www.blisty.cz/2006/12/18/art31835.html>.

tění provozu školy. V tomto duchu byla (a stále ještě je) v čl. 36 Statutu UP členěna naše škola na fakulty, pracoviště (tako Informační centrum UP a Centrum celouniverzitních aktivit UP) a účelová zařízení (Správa kolejí a menz UP a Rektorát UP), přičemž dvěma posledním byl dán společný název univerzitní zařízení.

Úpravou organizace a řízení („porcováním“) IC UP a CCA UP nedochází k žádné razantní změně v další existenci a fungování, popřípadě obsahu stěžejní činnosti jejich dřívějších dílčích jednotek. Očekává se však, že se pod přímým řízením prorektorů, kvestora či jiných vedoucích zaměstnanců, jimž budou v novém pověření dány odpovídající pravomoci, povinnosti a odpovědnost, naplní to, co pan profesor Jařab zmiňuje: totiž prohloubení spolupráce akademické obce a obslužných jednotek, zlepšení součinnosti a zlepšení komunikace. Ostatně zajištění operativního přenosu informací v rámci řídicího subjektu a řízeného objektu byl jedním z cílů organizačních a řídicích změn.

Dále se pan profesor Jařab ptá, zda chtějí naši prorektorů opravdu plnit manažerské úkoly v univerzitních zařízeních. Managementem (řízením) se zjednodušeně řečeno rozumí vztah mezi řídicím subjektem a řízeným objektem, který je založen na procesech plánování (tj. volbě úkolů, určování jejich priorit a sestavení pořadí jejich realizace tak, aby bylo dosaženo cílů realizace), organizování (tj. přidělování úkolů členům nebo útvarům organizace, koordinaci jejich činnosti a přidělování zdrojů potřebných ke splnění úkolů), vedení (tj. procesu motivování a ovlivňování aktivit podřízených pracovníků) a kontrolování (tj. sběru, vyhodnocování a srovnávání informací s plánovanými cíli). Domnívám se, že z uvedeného jednoznačně plyne, že za „novodobé manažery“ není možné považovat všechny současné prorektory, ale že jimi byli (a být museli) i všichni prorektoré dřívější. Pan docent Richard Horák jistě promine, že na tomto místě uvádím jako příklad právě jeho bývalý resort. Avšak jaký lze spatřovat rozdíl mezi manažerováním celého IC UP a manažerováním VUP prorektorkou J. Ulrichovou, CVT UP prorektorem M. Chráskou, KUP prorektorkou L. Lochmanovou atd.? Tradiční obsah prorektorské funkce možná pojem manažerování neobsahoval; moderní a profesionální řízení velkých univerzitních kolosů však po prorektorovi dneška žádá, aby na pojem manažer nepohlížel s despektem, ale aby se jím naopak stal. Rektor s prorektory, jejichž činnost ve značné míře posuzuje a kontroluje Akademický senát UP, musí mít vize, které naplňují jim podřízené obslužné jednotky. Toto-řečnicko-politické zadání prostě musí existovat a fungovat.

Zásadním deklarovaným a realizovaným rozdílem v přijatých organizačních a řídicích změnách je snížení počtu řídicích úrovní z dřívější úrovně rektor–prorektor–ředitel IC UP–koordinační rada–ředitel VUP, CVT, KUP... na úroveň současného rektor–prorektor–ředitel VUP, CVT, KUP... Minimalizace stupňů řízení byla dalším z cílů organizačních a řídicích změn.

Hrozivá úroveň některých SŠ a VŠ studentů

V zimním semestru jsem vyučoval předmět Laboratorní technika pro studenty 1. ročníku oboru Molekulární a buněčná biologie. Cílem tohoto předmětu je dovést začínající studenty k osvojení si základních laboratorních návyků a dovedností nutných k dalšímu studiu jejich oboru. Předmět proto sestává ze seminářů a laboratorního cvičení.

Mé zkušenosti z tohoto semestru potvrzují trend, který s kolegy zaznamenáváme již několik let: Studenti nastupující na PFF UP ze středních škol jsou ke studiu experimentálních oborů stále hůře připraveni. V laboratořích se zpravidla ocitají poprvé, protože praktická výuka chemie a fyziky je na gymnáziích stále více potlačována. Důvodem není jen občasná lenost SŠ vyučujících, ale především finanční náročnost praktické výuky; dále přehnané obavy z bezpečnostních a hygienických rizik s výukou spojených; a v neposlední řadě též společen-

V rámci diskusí o reorganizaci zmiňovaných univerzitních zařízení jsme se rovněž zabývali personální a pracovněprávní problematikou. Prvotní závěry byly mnohem tvrdší, než jaká je skutečnost. Žádnému ze zaměstnanců nebyla z organizačních důvodů dána výpověď pro nadbytečnost. A to i přes dotazy senátorů, kolik finančních (mzdových) prostředků se ušetří.

Dle mého soudu by měla pracoviště, jako bylo IC UP či CCA UP, v budoucnu vznikat coby důsledek konsensu členů akademické obce a zaměstnanců UP. Neboť i staří Římané ctili zásadu: quod omnes tangit, debet ab omnibus adprobari. Pak lze předpokládat jejich potřebu, smysl a význam pro všechny.

Vědecká rada UP projednala, Správní rada UP se vyjádřila a Akademický senát UP schválil aktualizaci Dlouhodobého záměru UP na rok 2007. Tyto vrcholné kolektivní orgány UP nevnesly žádné námítky proti obsahu kapitoly VI. Řízení, organizace a podpůrné procesy, v níž se mj. uvádí, že

1. bude provedena optimalizace organizačních a řídicích struktur, zejména centrálních jednotek, s cílem nastolení principu jediného nadřízeného zaměstnance a co nejmenšího počtu stupňů řízení,
2. v maximální možné míře budou nahrazeny vazby metodického řízení řízením přímým, a to i za cenu organizačních změn,
3. budou převedeny úzce specializované odborné činnosti nesouvisející se správou a řízením UP z RUP na odborně blízké součásti, zejména na fakulty UP.

V rámci hierarchické organizační struktury se mění obsah řízení na základě toho, na jakém stupni se subjekt řízení nachází. Na vyšších stupních řízení musí převládat řízení koncepční, rámcové s dlouhodobým časovým horizontem. Na nižších stupních řízení pak převládá řízení operativní, detailní s krátkým časovým horizontem. Na UP to konkrétně znamená, že vrcholové subjekty řízení (rektor, prorektor, kvestor na úrovni celé UP a děkani, proděkani, tajemníci na úrovni fakult) by se měli především zabývat plněním dlouhodobých cílů, koncepčních záležitostí a kontrolní činností s ohledem na plánované úkoly podřízených organizačních jednotek. Konkrétní úkoly a běžné operativní činnosti a administraci těchto činností by měli zajišťovat vedoucí zaměstnanci (ředitelé) podřízení vrcholovému vedení.

Takto pojatá vnitřní organizační a řídicí struktura se odrazí v novém Organizačním řádu UP předkládaném v příštích dnech AS UP ke schválení. Přípraven je rovněž nový organizační řád RUP a zbývá zpracovat zcela nová znění nebo aktualizace organizačních řádů dalších součástí UP. Následně bychom se na univerzitě měli společně zaměřit na diskusi týkající se systému managementu jakosti (ISO řady 9000), jehož zavedení by se mělo po přijetí rozhodnutí stát dlouhodobým koncepčním úkolem.

JUDr. L. Lochmanová,
prorektorka pro organizaci a rozvoj UP

ská poptávka: Studenti a jejich rodiče se často dožadují rozšíření výuky jazyků (angličtiny) a informačních technologií na úkor ostatních předmětů. Věnovat se v 21. století (navíc manuálně) něčemu tak přizemnímu, jako jsou přírodovědné obory, jim však zřejmě připadá nemoderní.

V celorepublikovém měřítku vedou takové postoje k úpadku (dříve tradiční) technické a přírodovědné vzdělanosti české pracovní síly a k přebytku nezaměstnatelných absolventů filologických a humanitních studií. V rámci PFF UP to pak komplikuje první roky studia především experimentálních oborů.

Studenti se ovšem stále častěji potýkají také se značnými nedostatky v teorii; či přesněji – se stále hrozivější matematickou nekompetentností. Jednoduché výpočty molárních koncentrací, jež se probírají

Dokončení na str. 9

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

42. MILWENTZL (Mühlwentzl, Mülwentzel, Mihilwentzl, Millwentzl, Milwentzel) Joannes (Jan), S.J., Phil. Dr., Theol. Dr. (* 27. 8. 1662 Cheb – † 11. 6. 1719 Olomouc), rektor od 26. 4. 1718 do 11. 6. 1719

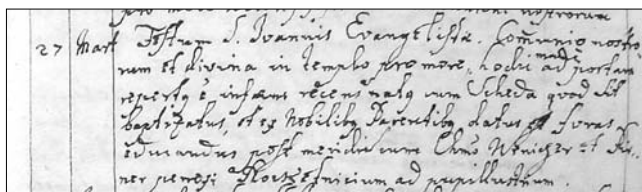
(II) K významným událostem druhé poloviny roku 1718 v olomoucké jezuitské koleji a na univerzitě náležela vřazení řádového provinciála P. Jakuba Stessla (rektora těchto institucí od 11. listopadu 1703 do 13. prosince 1707, viz Žurnál UP 16, č. 5, 20. října 2006, s. 7) koncem srpna; pater provinciál navštívil též kolejni statky Rokytnici u Přerova a Bohdalice u Vyškova. Mezi světými návštěvníky olomouckého jezuitského konviktu vynikl „Serenissimq Saxonizæ Princeps“, tj. nejjasnější saský princ, jenž přicestoval inkognito 26. srpna 1718 se svým doprovodem, v němž se nacházeli tři jezuité. Princ přenocoval v konviktu a nazítří o jedenácté hodině dopolední jej pozdravil v Olomouci přítomný jezuitský provinciál spolu s rektorem Mihilwentzlem. Princ během audience projevil přání vyslechnout následujícího dne mši v novém jezuitském kostele, ale po třetí hodině odpolední dorazila do Olomouce štafeta povolávající prince „à Parente Rege Brunam (otcem králem do Brna)“. Jména saského prince a jeho královského otce diarista neuvádí, jednalo se však bezpochyby o saského kurfiřta a polského krále Augusta II. Silného (jako saského kurfiřta Bedřicha Augusta I., 1679–1733), pověstného svou tělesnou silou i prostopášností, a jeho syna a následníka, od roku 1733 saského kurfiřta a polského krále Augusta III. (1696–1763, jako saského kurfiřta Bedřicha Augusta II.). Princ Bedřich August byl vychováván v protestantské víře, roku 1712 však v Bologni tajně konvertoval ke katolicismu, což bylo zřejmé teprve roku 1717 po smrti princovy báby Anny Žofie, a princ tak přišel o nástupnictví v Dánsku. V roce 1719 se saský princ Bedřich August oženil s dcerou císaře Josefa I. a brunšviccko-lüneburské princezny Amalie Vilemíny Marií Josefou (1699–1757), s níž přivedl na svět 14 dětí. Marie Josefa krásou právě nevynikala, zato

se čile věnovala politice (mj. vystupovala osobně na polských sněmech), ale její hlavní cíl – dosáhnout po Augusta III. císařské koruny – se nezdařil.

Pohlédneme ještě na závěr roku 1718, kdy se v olomoucké jezuitské koleji a na univerzitě slavilo Narození Páně. V pátek 23. prosince se po celý den vyučovalo, navíc se studenti účastnili katechismu; v sobotu 24. prosince byla „Vacantia“, tj. prázdná, a „jejunium“, půst, a vedle běžných bohoslužeb se v kostele Panny Marie Sněžné celebravala půlnoční mše. V neděli 25. prosince se sloužila první mše o šesté hodině ranní, poté „in Musæo scholastici fecerunt Musicam (ve studovně provozovali scholárové [studující příslušníci TJ] hudbu) – v některých diářových zápisech z jiných let o průběhu vánočního Hodu Božího se ke sdělení tohoto obsahu dodává „ad praesepe (u jesliček)“. Příštího dne, o svátku sv. Štěpána Prvomučedníka, se uskutečnily náboženské obřady „pro more alteriq Festi Sine communioni nostrorum (podle obyčejů jiných svátků bez [sv.] přijímání našich [tj. jezuitů])“.

Následující záznam v diariu P. Jana Mihilwenzla stojí za citaci in extenso, neboť se týká opožděného a zhora neočekávaného vánočního prezentu: „27 Mart Festum S. Joannis Evangelistæ. Communioni nostrorum et divina in templo pro more, hoc die ad portam repertus, et ex Nobilibq Paretibq datus est foras educandus post et infans recens natq cum Scheda quod sit baptizatus, et ex Nobilibq Paretibq datus est foras educandus post

meridie cum Chm'o Weniger et Pirner perrexi a Rokenicium ad pupillistrum. (27. Martův [den, tj. úterý]. Svátek sv. Jana Evangelisty. [Sv.] přijímání našich a bohoslužby v kostele podle obyčejů. Dnes ráno u brány bylo nalezeno dítě nedávno narozené s cedulí, že je pokřtěno a [že pochází] z urozených rodičů. Dáno z domu na vychování. S nejmilejším Wenigerem a Pirnerem jsem pokračoval [v cestě] k Rokytnici do sirotčince.“ O jezuitském dominiu Rokytnici u Přerova

▲ Záznam v rektorském diariu P. Jana Mihilwenzla ze dne 27. prosince 1718 o nálezu novorozeněte před branou olomoucké jezuitské koleje (transliterace a překlad záznamu jsou uvedeny v textu). Moravský zemský archiv Brno, fond E 28 Jezuité Olomouc, sign. Knihy II/5, fol. 112v

se zmiňuje rektor Mihilwenzl např. též 12. března 1719, kdy tu shořel ovčín i s ovciemi.

Rektorovy záznamy v diariu končí úterkem 6. června 1619 sdělením: „Recreatio tota die pro obmniq et comestio in horto“ (Zotavená po celý den a společenství v zahradě).“ Poté se záznamy ujímá neznámý pisatel, jenž 8. června konstatuje, že „R. P. Rector graviter decubuit (ctihodný pater rektor těžce [nemocen] uleh)“; záznam pokračuje ještě jedním řádkem, ale písma v něm jsou důkladně přeškrtnuta. Následujícího dne bylo P. Mihilwenzlovi udělena svátost posledního pomazání; úsilí dvou lékařů, Panenky a Corvina, zlepšit veškerými způsoby rektorův zdravotní stav vedlo podle diaristy k tomu, že „vis enim morbi crescebat (jen narůstala síla choroby)“. Nepomohlo ani, že jezuité dnem i nocí dleli na modlitbách za rektorovo uzdravení a že kostelem Panny Marie Sněžné zněly litanie.

V neděli 11. června podle diaristy „R. P. Rector sacramentaliter absolutus post horam nonam inchoavit agonem suum in corona nostrorum continuo comprecantium, et tande hora 3tia piæ in Domino obiit, requiescat in pace Pater optimus à Summis et infimis summè dilectus. Intimata est mors Eius Reverendissimis DD: Canonicis, Pra'lati et Primoritis urbis, qui etiam lacrymis contestati sunt dolorem suum. Causa morbi fuit maligna acuta febris et subsequentes apoplexia. (Nejdůstojnější pater rektor svátostně rozhrěšen započal po hodině deváté svůj smrtelný zápas v kruhu našich [tj. jezuitů] nepřetržitě společně zpívajících, a tak o třetí hodině zbožně v Pánu zemřel; nechtě odpočívá v pokoji nejlepší Otec, u nejvyšších i nejnižších převelice oblíbený. Jeho smrt byla oznámena nejdůstojnějším pánům kanovníkům, prelátům a nejpřednějšími městy, kteří dokonce slzami dosvědčovali svou bolest. Příčinou smrti byla zhoubná prudká horečka a následující mrtvice.)“

Pohřeb P. Jana Mihilwenzla, zemřelého v necelých 57 letech jeho věku, se konal nazítří o čtvrté hodině odpolední za účasti všech kongregací (zbožných bratrstev) a církevních i světských hodnostářů. „In tumba ornamenta Rectoris Magnifici collocata (na náhrobu byly umístěny odznaky rektora magnifika,“ sděluje diarista, o místě rektorova hrobu se však nezmiňuje – nejspíše jím byla krypta chrámu Panny Marie Sněžné. Do příchodu nového rektora P. Františka Fragsteina dne 1. listopadu 1719 řídil olomouckou jezuitskou kolej a univerzitu jako vicerektor Mihilwenzlův předchůdce v rektorském úřadě P. Karel Pfefferkorn (viz Žurnál UP 16, č. 11, 6. prosince 2006, s. 7).

Prof. J. Fiala, CSc.

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle O univerzitě/Historie a současnost.

Hrozivá úroveň...

v prvním ročníku gymnázií, jim činí potíže několik prvních týdnů studia. A když už je zvládnou, dělají chyby ve výpočtech mnohem jednodušších – neumějí počítat s procenty. Mnohdy se brání slovy: „Ale to už je tak dávno, co jsme to brali...“, na což jeden můj kolega z Univerzity Pardubice odpovídá: „Dobrá, najdete si na ZŠ nějakého šestáka, ať vás to doučí.“

Jiná má nedávná zkušenost ze semináře byla obzvláště tristní. Zadání příkladu znělo: „Jakou má hmotnost ocelový váleček ($\rho = 7800 \text{ kg/m}^3$) o průměru 1,5 cm a výšce 5 cm?“ Nепрекvapilo mne, že jedna ze studentek se dobrala hmotnosti 34 tun – na hrůzný nedostatek představitivosti a na absenci kontaktu s realitou jsem si již zvykl. Zarazila mne ale otázka: „Těch 1,5 cm, to je průměr u základny válečku?“

Budíž, zde šlo o nastupující studenty, kteří teprve začínají dohánět to, s čím by správně měli opouštět střední školu. Se skutečně zarážejícími nedostatky jsem se ovšem setkal i u studentů 3. ročníku, učitelské dvojkombinace biologie (pro úplnost dodávám, že nešlo o studenty kombinace biologie–chemie).

Z celého spektra nečekaných zkušeností uvedu jen jednu. Pro snažší pochopení právě provedeného experimentu jsem položil otázku tohoto typu: „100 ml roztoku obsahuje 400 mg analyzované látky. Kolik mg této látky obsahuje 500 ml téhož roztoku?“

Nastalo několikaminutové tání. Po krátkém vysvětlení bylo zřejmé, že většina studentů chápe skutečnost a podstatu otázky. Problémem ale bylo, jak se matematicky dobrat výsledku. V zoufalství jsem se uchýlil k něčemu, co jsem ještě nikdy neudělal, a na tabuli jsem provedl zápis, který studenti obvykle označují pojmem trojčlenka. Zápis vypadal takto:

100 ml 400 mg
500 ml x mg

Po stranách jsem přičinil dvě šipky směřující dolů. Nastal zmatek. Asi 20 sekund řešili studenti, zda při přímé úměře mají být obě šipky orientovány stej-

Dokončení ze str. 8

ným, nebo opačným směrem. Nakonec se shodli, že stejným. Vzápětí následovala jejich námitka: Obě šipky by prý měly směřovat nahoru, ne dolů. To jsem již lapal po dechu. Další překvapení mne však ještě čekalo.

Jeden ze studentů sepsal část rovnice ($x/400 =$) a přemýšlel, co doplnit do zlomku na pravé straně. Něco jej napadlo a řekl: „Aha, to je vlastně jedna pětina“ a do jmenovatele napsal číslo 0,2. Pak si lámal hlavu, co vložit do čitatele zlomku. Přistoupil jsem na jeho zápis a navrhl: „To bude asi 1, ne?“ Souhlasil a po pár úpravách začal řešit ze všech problémů ten nejtěžší – kolik je 1,0 děleno 0,2. Při šoku, který mi to přineslo, si již jen matně pamatuji, že ze spásy přinesl výpočet provedený na mobilním telefonu (pro mnohé VŠ [sic!] studenti je kalkulátorem právě mobil).

Nezbývá mi, než se zeptat, jak je něco takového možné? Jak se přihodilo, že někdo s tak katastrofálními neznalostmi prolezl až do třetího ročníku? Popsal jsem sice extrém, ale vim, že mnozí studenti především učitelských kombinací dokáží s obdobnými nedostatky absolvovat celé studium.

Univerzita Palackého a její Přírodovědecká fakulta zvláště se snaží profilovat jako výzkumný typ vysoké školy. Přesto (či právě proto) si myslím, že je velmi ošidné klást na studenty učitelských kombinací nižší nároky, než jsou kladeny na studenty experimentálních oborů. Do vzdělávacího systému totiž vypouštíme učitele, kteří budou „produkovat“ studenty ještě horší úrovně, než je ta jejich.

V takovém případě budeme muset věnovat nezměrné úsilí tomu, abychom během prvních semestrů „dotáhli“ nastupující studenty na úroveň, již před nějakými deseti, patnácti lety poskytovalo kdekteré průměrné gymnázium. Fakulta s dobrými (ne-li vynikajícími) vědecko-výzkumnými výsledky pak může v pedagogické oblasti skončit jako vyšší střední odborná škola. Nebude komu předat zkušenosti, nebude koho přizvat k výzkumu.

J. Rolčík

12.–13. LEDNA

IV. Moravsko-slezské akademické dny. Téma: Církev a média. Velký sál Arcibiskupské kurie.

15.–16. LEDNA

Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku. VI. Česko-slovenská konference. UC UP.

17. LEDNA

J. Korczak a A. S. Makarenko – osobnosti sociální pedagogiky. Symposium. Pdf UP (Žižkovo nám. 5).

Přednáškový večer Spolku lékařů u příležitosti životního jubilea prof. M. Talaše, DrSc. Teoretické ústavy LF UP, 16 hod.

18. LEDNA

Obhajoby celouniverzitních rozvojových projektů. Velká zasedací síň Rektorátu UP, 10 hod.

Moderní technologie v ortopedické operativě. Seminář. Teoretické ústavy LF UP (Hněvotínská 3).

V. Havlík: Soft spirit. Obrazy, kresby, autorské knihy a objekty 1977–2007. Zahájení výstavy. Muzeum umění Olomouc.

23. LEDNA

Spirituál kvintet. U-klub, 19 hod.

24. LEDNA

Kartografický den. Seminář. Katedra geoinformatiky PÍF UP (tř. Svobody 26).

24. – 25. LEDNA

Základy kinestetiky. Dvoudenní vzdělávací kurz. ÚOPA (Hněvotínská 3).

-red-

Brus jazyka českého

Kdo nás řídí?

Filozofickou fakultu řídí struktura děkanátu, celou univerzitu její vlastní struktura. Absolvent Aplikovaných ekonomických studií na Filozofické fakultě je v kontaktu s praxí, která ho (nebo někoho dalšího) řídí.

Tyto zmatené výroky vplývají z nerozlišování dvojice **řídící (ten, kdo řídí, případně to, co řídí) × řídicí (páka, systém)**. Na internetu UP najdeme např. tyto výroky: Organizační a řídicí struktura děkanátu fakulty; grafické ztvárnění organizační a řídicí struktury UP; absolvent je schopen vyhodnotit obsah účetních výkazů a zjištění převádět do řídicí praxe.

Rozdíl **řídící** v těchto případech správně rozlišuje směrnice UP o vnitřních předpisech a normách, která upravuje hierarchii vnitřních a řídicích norem, tedy norem, které jsou nástrojem, nikoli subjektem řízení.

Z některých oficiálních textů by se mohlo zdát, že na univerzitě či jejich fakultách není subjektem řízení živý člověk, ale „pavouk“ nebo jindy praxe, do níž absolvent nezasahuje, ale podléhá jí.

Nebo chtějí autoři těchto textů naznačit podřízenost akademiků pavoukům a praxi?

-purista-

Oprava

V minulém čísle Žurnálu UP (č. 12 z 15. 12) v článku *Festival vzdělávání dospělých AEDUCA 2006 se setkal s pozitivním ohlasem odborné veřejnosti* (na str. 7) bylo mylně uvedeno jméno jedné z referujících: příspěvek „Telemarking pro Olomouc“ na konferenci *E-work a e-learning* přednesla Bc. I. Herzogová z občanského sdružení InternetPoradna.cz.

-red-

K úkolům...

tzv. „research university“, v mnoha oborech k tomu máme podmínky vytvořeny. Je také možnost pokusit se obě alternativy spojit. To by znamenalo, že část pracovišť, pravděpodobně celých fakult, se bude výrazně orientovat na vědu a výzkum, jiná pracoviště (fakulty) především na výchovu profesních bakalářů. Je nutné vytvořit si v tomto ohledu univerzitní strategii, abychom byli schopni včas provést odpovídající vnitřní reformy, prohloubit případná partnerství s průmyslovou, zdravotnickou, obchodní, kulturní a vzdělávací komunitou. Při těžkopádných rozhodovacích procesech, vázaných stávajícím zákonem, to rozhodně nebude lehké.

Pomíne-li skutečnost, že bakalářské tituly si ještě nezískaly status, jaký si asi zaslouhují, vynucovala by si výraznější orientace na bakalářské programy mj. širokou spolupráci se stávajícími Vyššími odbornými školami v regionu (příkladem budiž spolupráce CMTF a VOŠ Caritas), možná i vytvoření v zahraničí již osvědčených „University College of Professional Studies“ (fakult?) s vhodnou kvalifikační strukturou nově získaných akademických pracovníků. Mimochodem, připravovaná zdravotnická fakulta by mohla být prototypem takové instituce. Doporučí ale Akreditační komise udělení akreditace programům garantovaným odborníky, kteří sice budou mít zkušenosti z praxe, dobré znalosti ICT nebo cizích jazyků, vyznají se v kariérním poradenství a umění jednat s lidmi, ale nebudou splňovat stávající kvalifikační požadavky na docenty a profesory?

Všimněme si krátce uplatnění našich současných absolventů. Těšit nás může fakt, že podle průzkumů pracovního trhu je zaměstnatelnost našich absolventů ve srovnání s ostatními veřejnými vysokými školami velmi dobrá a podle tohoto kritéria jsme dokonce skončili na pěkném pátém místě (za AMU, VŠE, UK a MU) mezi českými univerzitami. Vzhledem k vyrovnané konkurenci budeme dále tento parametr sledovat, neboť je to přece jen relevantní informace o kvalitě školy.

V uplynulém roce jsme byli úspěšní v získávání projektů z ESF, programů Národní politiky výzkumu, imunologové z LF a historici z FF získali nové výzkumné záměry, dobře jsem dopadli i v dalších grantových soutěžích, byl otevřen Podnikatelský inkubátor na ulici Šlechtitelů. To svědčí o vysoké kvalitě mnoha našich vědeckovýzkumných pracovišť, jejich dobré koordinaci s prodělkou a prorektorkou pro vědu a výzkum. Jako velmi užitečný krok se rovněž ukázalo vytvoření Projektového servisu UP jako podpůrného pracoviště. Kladyňm důsledkem těchto aktivit je posun na páté místo mezi českými univerzitami co do výše prosředků na specifický výzkum. Je ještě co zlepšovat v této oblasti?

Olomoucká univerzita...

Dalších sedm návrhů výzkumných záměrů UP hodnotící komise doporučila k přijetí a poskytnutí podpory v případě dostatečné výše finančních zdrojů státního rozpočtu. Doporučeny k přijetí byly i zbývající dva VZ; těm však finanční podpora poskytnuta nebude pro – podle vyjádření MŠMT – malou efektivnost vykonavatele ve výzkumu a vývoji, tzn. především pro nízkou publikační aktivitu a absenci dalších dosavadních vědeckovýzkumných výstupů příslušných týmů.

Uvedené finanční částky vycházejí z návrhu výdajů státního rozpočtu na rok 2007, ve kterém se na nově zahajované VZ předpokládá částka 500 mil. Kč; do doby schválení záko-

Dokončení ze str. 1

Určitě ano. Budeme podporovat koncentraci výzkumných pracovišť tak, aby jejich kapacita vedla ke vzniku nových a rozšiřování stávajících excelentních pracovišť. Tam, kde je to možné, je třeba se vážně zajímat o praktické uplatnění výsledků výzkumu (patenty, průmyslové vzory, spin-off firmy a obecně inovační procesy plus důsledné využití podnikatelského inkubátoru atd.). Tyto aktivity budou zohledňovány při hodnocení výsledků vědecké práce a v kvalifikačním růstu pracovníků. Zvláštní pozornost je třeba věnovat možnostem zapojení našich badatelů (i z humanitních oborů) do 7. rámcového programu EU, který bude v tomto roce vyhlášen. UP má dvojnásobné zastoupení (prof. B. Šarapatka a prof. P. Anzenbacher) v řídicích strukturách tohoto programu. Problém může být v tom, že většina našich špičkových badatelů, zejména pak z PÍF a LF, je vytížena řešením již získaných projektů.

Ve stavu příprav jsou dva další velké programy EU a to „Věda a výzkum pro inovace“ a „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“, které budou vyhlášeny rovněž v tomto roce. První z programů nabízí budování infrastruktury pro vědu a výzkum. Přípravné práce k zapojení do programu byly na čtyřech našich fakultách, projektovém servisu a VTP zahájeny již v r. 2006. Využíváme v tomto směru i podstatně zlepšených vztahů UP se SMO a Olomouckým krajem, stejně jako s MVŠO, které chceme v tomto roce rozšířit o spolupráci se Zlínským krajem a UTB ve Zlíně. Velký prostor pro vlastní realizaci mohou v programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ nalézt pracovníci humanitních oborů.

V oblasti investiční výstavby nás letos čeká dokončení první etapy rekonstrukce budovy FF na Křížkovského 10, pokračování ve výstavbě nové budovy PÍF na Envelopě a příprava dostavby a rekonstrukce budovy Teoretických ústavů LF. Některé z těchto akcí chceme propojit s programem „Věda a výzkum pro inovace“ tak, aby byla v hlavních univerzitních areálech vybudována solidní infrastruktura pro vědeckou práci.

K 1. 1. 2007 vstupují v platnost organizační změny na centrálních jednotkách UP, které byly schváleny Akademickým senátem UP 8. listopadu 2006. Jejich cílem je zjednodušit řídicí systém na centrálních jednotkách, jejich podřízení akademické sféře a vytvoření některých nových jednotek, jejichž vznik si vývoj na UP vyžaduje. Samozřejmě je také lepší využití stávajících zaměstnanců na těchto jednotkách, poskytujících především služby fakultám.

Závěrem bych rád popřál všem našim studentům a zaměstnancům všestranně úspěšný nový rok, pevně zdraví, štěstí a hodně důvodů k životní spokojenosti.

Prof. L. Dvořák, CSc., rektor UP

Dokončení ze str. 1

na o státním rozpočtu na rok 2007 jsou tedy předběžně a MŠMT si vyhrazuje právo je v závislosti na znění zákona o státním rozpočtu na rok 2007 změnit. Rozhodnutí o poskytnutí institucionální podpory na VZ budou vydána nejpозději do 30. 1. 2007.

Výsledky hodnocení (bodové skóre dosažené v hodnocení podle stanovených kritérií a hodnocení efektivnosti instituce ve výzkumu a vývoji provedené podle Metodiky hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2005) a doporučení hodnotících komisí jsou k dispozici na adrese <http://www.msmt.cz/vyzkum/vyzkumne-zamery-zahajovane-k-1-lednu-2007>.

-mav-